

Darīsim KOPĀ!

№12 (52), decembris 2012

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

8. lpp.

**PĒTĪJUMS:
VAI IR VĒRTS MAINĪT
ŪDENS SKAITĪTĀJUS?**

**KATRĀ DZĪVOKLĪ – DŪMU DETEKTORU!
UGUNSDZĒSĒJI ZINA, KĀ CILVĒKUS PASARGĀT
NO SVĒTKU NEPATIKŠANĀM**

3.-4. lpp

KO NESĪS JAUNAIS 2013. GADS?

**Viss par grozījumiem
mājokļu likumos
2.-3. lpp.**

**Viss par komunālo
pakalpojumu sniedzēju
plāniem
6.-7. lpp.**

**Viss par ūdens
patēriņa korekciju
8. lpp.**

**Viss par godprātīga
pārvaldnieka dzīvi
9. lpp.**

**Viss par soda
naudas dzēšanu
12. lpp.**

LIKUMU VIRPULIS PIRMS

Kādus pārsteigumus dzīvokļu īpašniekiem gatavo Saeima un Ministru kabinets?

Ilona MILLERE

Viens otrs pārvaldnieks veikli izmanto likumus, lai atteiktu iedzīvotājiem pakalpojumus vai palīdzību. Tā sacīt, tas jums nepienākas, bet tas pienākas tikai par papildu samaksu. Kā lai cilvēki zina, vai pārvaldniekam taisnība? Ceļš tikai viens – pašiem uzmanīgi lasīt likumus un sekot grozījumiem. Zinošs cilvēks vienmēr panāks savu.

Ekonomikas ministrijas mājokļu politikas nodaļas vadītājs Mārtiņš Auders stāsta mūsu lasītājiem, kādus jaunumus var gaidīt no likumdevējiem 2013. gadā.

Dzīvokļu īres likums

Turpinās darbs pie jaunā likuma par dzīvojamo telpu īri. Tas vispirms kārta skars pašvaldības dzīvokļu īrniekus, pēc tam arī denacionalizēto mājokļu īrniekus.

– Pašreizējais likums ir novecojis, – skaidro Mārtiņš Auders. – Jaunā mērķis ir līdzsvarot mājokļu īrnieku un izīrētāju tiesības un pienākumus. Mēs vēlamies stimulēt civilizēta īres tirgus attīstību.

Ko varam sagaidīt?

Īrnieka tiesības. Plānots, ka likums ierobežos īrnieka ģimenes locekļu tiesības (gadījumā, ja īres līgums būs noslēgts pēc likuma pieņemšanas). Ja dzīvokļa galvenais īrnieks vēlēšies atsevišķi nostiprināt kāda ģimenes locekļa tiesības, viņam šis cilvēks būs jāieraksta īres līgumā kā otrs galvenais īrnieks. Piemēram, īres līgums var tikt noslēgts uz vīra un sievas vārda, un tad viņiem abiem būs vienādas tiesības.

Nelikumīgu īrnieku izlikšana. Lai izliktu cilvēku no dzīvokļa, šobrīd ir vajadzīgs tiesas lēmums pat tad, ja šis

cilvēks dzīvokli iemītnājis patvaļīgi vai nav atbrīvojis to pēc īres līguma termiņa beigām. Tas nav normāli, uzskata Ekonomikas ministrijā. Ja īrnieks pats pārkāpis likumu, jānod mājokļa īpašniekam tiesības izraidīt viņu bez garas tiesvedības, piemēram, ar policijas palīdzību.

Īres līgums. Jaunais likums noteiks īres līgumu obligātu reģistrāciju. Tā valsts cer likvidēt „melno tirgu” un piespiest dzīvokļu īpašniekus maksāt nodokļus. Līdz ar to droši vien celties īres maksa, bet būs arī pozitīvs aspekts: neviens nevarēs ar varu izlikt no dzīvokļa cilvēku, kam ir spēkā esošs īres līgums.

Likums par dalīto īpašumu

Pirms diviem gadiem Ministru prezidents Valdis Dombrovskis uzdeva Tieslietu ministrijai izstrādāt likumu par dalīto īpašumu, saskaņā ar kuru zemei un uz tās esošajai mājai būtu jāpieder vienai personai. Tika paredzēts, ka daudzdzīvokļu māju iemīt-

nieki varēs izpirkt privāto zemi un atbrīvoties no milzīgās zemes nomas maksas.

Ko varam sagaidīt?

– Tieslietu ministrija turpina darbu pie likumprojekta, – pastāstīja Mārtiņš Auders. – Izstrādes gaitā radušās grūtības. Piemēram, kā iedzīvotāji izpirks privāto zemi, ja tā iekļāta bankā? Bet daži risinājumi jau sāk iezīmēties.

Uzmanību, 2013. gadā avīze iznāks uz 24 lappusēm. Viss svarīgākais – apvienotajā numurā latviešu un krievu valodā!

PARAKSTĪŠANĀS DRĪZ BEIGSIES!

Jaunākais par komunālajiem pakalpojumiem, tarifiem un apsaimniekošanu – tieši mājās!

Noformējiet abonementu tuvākajā *Latvijas pasta* nodaļā

„Darīsim Kopā” INDEKSS – 1255

Abonēšanas cena gadam – tikai 6 LATI

2013. gadā mēs būsim kopā ar jums KATRU MĒNESI

SILTI, BET DĀRGI!

Decembrī rīdzinieki saņems rēķinus par novembrī piegādāto siltumu. Mēnesis bija pavēss, un dzīvokļu īpašnieki, pēc uzņēmuma *Rīgas siltums* datiem, patērēja par 2,7% vairāk siltumenerģijas nekā tai pašā laikā pērn.

Gaisa temperatūra novembrī Rīgā bija par 0,4 grādiem zemāka nekā pirms gada (+4,7 grādi). Taču maksāt par siltumu vajadzēs stipri vairāk, un ne jau tikai aukstā laika dēļ. Siltumenerģijas cena salīdzinājumā ar 2011. gada novembri pieaugusi par 21% – līdz 45,42 Ls/MWh.

Vidēji rēķins novembrī rīdziniekiem palielināsies par 20–25%. Bet maksa par dzīvojamās platības viena kvadrātmetra apsildīšanu katrai mājai tiek aprēķināta atsevišķi. Kāpēc?

„Siltuma cena visiem iedzīvotājiem ir vienāda,” skaidro uzņēmumā, „bet maksa par konkrēta mājokļa apkuri ir atkarīga no diviem komponentiem –

siltumenerģijas tarifa un patēriņa. Jo vairāk siltumenerģijas patērē māja, jo vairāk jāmaksā tās iemītniekiem. Siltuma patēriņš ir atkarīgs no jumta un bēniņu stāvokļa, pagraba nosiltinājuma, durvju un logu hermētiskuma koplietošanas telpās. Liela nozīme ir iedzīvotāju izvēlētajam temperatūras režīmam (to uztur automatizētie siltummezgli un nosaka pārvaldnieks, saskaņojot jautājumu ar dzīvokļu īpašniekiem).

Decembrī siltumenerģijas cena Rīgā nemainīsies, bet janvārī Rīgas siltums prognozē tarifa nelielu samazinājumu. **K**

KADASTRA INFORMĀCIJA – PAR MAKSU

Valsts zemes dienests (VZD) ziņo, ka portālā *www.kadastrs.lv* parādījusies informācija par nekustamā īpašuma objektu kadastrālo vērtību 2013. gadā. Vērtējums dots prognozes veidā.

VZD portālā varat uzzināt, kāda būs jūsu mājas vai dzīvokļa, kā arī mājai piesaistītā zemes gabala kadastrālā vērtība. No tās būs atkarīgs nekustamā īpašuma nodoklis un zemes gabala nomas maksa. Taču šo vērtīgo informāciju Zemes dienests sniedz tikai par maksu – divi lati par vienreizēju pārlūkošanu.

Informāciju par nekustamā īpašuma pašreizējo kadastrālo vērtību dienesta portālā var iegūt bez maksas. **K**

S JAUNĀ GADA

Zemes izpirkšana. Ir skaidrs, ka uz privātās zemes esošo māju iedzīvotāji iegūs tiesības izpirkt zemes gabalu, nevis otrādi (iepriekš tika runāts, ka arī zemes īpašniekiem vajadzētu dot tiesības izpirkt mājas).

Maksa. Likumā par dalīto īpašumu jāparedz taisnīga maksa par privāto zemi, citādi zemes īpašnieki var noteikt tik nesamērīgi augstu cenu, ka darījums ar mājas iemītniekiem kļūs neiespējams.

Finansēšana. Dzīvokļu īpašniekiem nav tādas naudas, lai uzreiz samaksātu par mājai piesaistīto zemi, tāpēc speciālisti uzskata, ka valsts varētu

izveidot īpašu aizdevumu fondu. Taču pašreizējā ekonomiskajā situācijā tas ir maz ticams. Tāpēc plānots likumā paredzēt

mehānismu zemes noma ar izpirkuma tiesībām: kādu laiku iedzīvotāji maksātu paaugstinātu zemes nomas maksu ar nosacījumu, ka pēc termiņa beigām zeme pāriet mājas īpašumā.

Pārvaldīšanas likums

– Saeima turpina skatīt mūsu sagatavotos grozījumus Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā, – saka Mārtiņš Auders. – Kad grozījumi varētu stāties spēkā? Par to pārāgri spriest! Mēs sagaidām karstas debates pirms likumprojekta pieņemšanas trešajā lasījumā.

Ko varam sagaidīt?

Īpašums. Latvijā ir daudzdzīvokļu mājas, kas nav sadalītas atsevišķos dzīvokļa īpašumos, tas ir, iedzīvotājiem tajās pieder tikai kopīpašuma daļas. Tas rada sarežģījumus. Piemēram, lai nomainītu apsaimniekotāju, vajadzīga visu īpašnieku piekrišana. Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā paredz, ka lēmuma pieņemšanai tādās mājās būs vajadzīga tikai 2/3 no mājā esošo īpašnieku balsīm.

Parādi. Likums beidzot noteiks pārvaldnieka pienākumus attiecībā pret

nemaksātājiem. Ja dzīvokļa īpašnieka parāds pārsniegs triju mēnešu vidējos maksājumus, pārvaldnieka pienākums būs nosūtīt viņam brīdinājumu. Ja kāds par pakalpojumiem nebūs maksājis sešus mēnešus, pārvaldniekam vajadzēs lietu nodot tiesā.

Negodīgi apsaimniekotāji. Aizvien biežāk negodīgi apsaimniekotāji iekasē no iedzīvotājiem naudu par komunālajiem pakalpojumiem, bet nepārskaita to pakalpojumu sniedzējiem. Tā mājai mākslīgi tiek radīts parāds. Apsaimniekotājs piesaka maksātnespēju vai vienkārši pazūd, un iedzīvotājiem nākas par pakalpojumiem maksāt otrreiz. Lai to novērstu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā jāparedz apsaimniekotāja civiltiesiskās atbildības apdrošināšana. Tad apsaimniekotāja negodīgas rīcības gadījumā zaudējumus mājai kompensētu apdrošināšanas sabiedrība. Pagaidām gan tā ir tikai ideja, kas vēl jāizvērtē Saeimas deputātiem.

MK noteikumi Nr. 1013

Ministru kabineta noteikumi Nr. 1013 nosaka kārtību, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā

mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

– Ekonomikas ministrija gatavo grozījumus šim normatīvajam aktam, – pastāstīja Mārtiņš Auders. – Plānots, ka tie varētu stāties spēkā 2014. gada 1. janvārī.

Ko varam sagaidīt?

Lifti. Ekonomikas ministrija uzskata, ka maksa par liftu jāiekļauj kopējā apsaimniekošanas maksā. Par Rīgas domes priekšlikumu maksu par liftu sadalīt divās daļās – apkope (visiem dzīvokļu īpašniekiem obligāta pozīcija) un lietošana (tikai iemītniekiem, kas dzīvo augstāk par otro stāvu) ministrijā nav dzirdējuši.

Dzīvokļu ūdens patēriņa skaitītāji. Jaunos ūdens mērītājus paredzēts iegādāties par apsaimniekošanas naudu. Ekonomikas ministrijā uzskata, ka nav bijis pareizi likt cilvēkiem skaitītājus pirkt par savu naudu: „Ūdensapgāde ir kolektīvs pakalpojums, tāpēc arī uzskaitē jāveic ar kopējām mērīerīcēm.” Ko tas dos? Apsaimniekotājam būs vieglāk mājā uzstādīt vienādus augstas precizitātes ūdens patēriņa mērītājus. Nomaļu plānots īstenot pakāpeniski,

beidzoties veco skaitītāju ekspluatācijas termiņam.

Maksa par komunālajiem pakalpojumiem. Mārtiņš Auders norāda:

– Mēs iesakām Ministru kabineta noteikumu Nr. 1013 jaunajā redakcijā atteikties no maksas par komunālajiem pakalpojumiem atkarībā no dzīvokļa deklarēto personu skaita. Jebkura maksa jānosaka atbilstoši dzīvokļu skaitam mājā vai to platībai.

Un kā ar atkritumu izvešanu, par ko maksa arī tiek aprēķināta atbilstoši iemītnieku skaitam dzīvoklī? Arī maksa par atkritumu izvešanu jāaprēķina nevis pēc iedzīvotāju, bet dzīvokļu skaita, uzskata Ekonomikas ministrija.

– Tā būtu taisnīgāk, – atzīst Mārtiņš Auders. – Pie pastāvošās kārtības apsaimniekotājs bieži vien nevar pareizi aprēķināt maksu par atkritumu izvešanu. Piemēram, dzīvoklī faktiski mājā pieci seši cilvēki, bet deklarējis ir tikai viens. Iznāk, ka liela daļa kaimiņu atkritumu tiek izvesta uz godīgo iemītnieku rēķina.

Kā redzat, dzīvokļu īpašniekiem jābūt gataviem vērienīgām izmaiņām normatīvajos aktos. Daži noteikumi mainīsies līdz nepazīšanai, un ir svarīgi to nepalaidēt garām. 2013. gadā mēs vēl vēriņāk sekosim likumiem. Palieliet kopā ar mums! **K**

„UZDĀVINIET SEV MĀJAS DŪMU DETEKTORU”!»

Georgijs ŠABAĻINS

Jaungada svinības ir laiks, kad Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam ir darba pilnas rokas. Izsaukumi uz mazām koka mājām, kas aizdegušas no bojātas krāsns, mijas ar ziņojumiem par ugunsgrēkiem sērijveida daudzdzīvokļu mājās. Daudzstāvu namos ziemā svilst elektroinstalācija, neizturot sildītāju radīto slodzi, un aizdegas bez uzraudzības atstātie adventes vainagi un Ziemassvētku eglītes.

Kā pasargāt savu māju, lielu vai mazu, no sarkanā gaiļa, kam sūdzēties par kaimiņa sliktu krāsni vai krāmu noliktavu kāpņu telpā, kurā jebkurā brīdī var aizdegties? Par to stāsta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks pulkvežleitnants Oskars Āboliņš.

Ugunsgrēku pavadoņi – sals

– **Statistika liecina, ka ziema ir pats ugunsnedrošākais gadalaiks.**

– Ja runājam par ugunsgrēkiem dzīvojamā sektorā, tad – jā. Sākoties apkures sezonai, ugunsgrēku skaits pieaug. Gadu no gada mēs mājokļu īpašniekiem atgādinām, cik svarīgi pirms aukstā laika iestāšanās pārbaudīt, kādā stāvoklī ir apkures sistēma – katli, dūmvadi, vai kārtībā ir krāsni – potenciālais aizdegšanās avots. Mājas ar krāsns

apkuri vispār ir pats bīstamākais iecirknis. Tur, kur kurina ar malku, oglēm un citu kurināmo, problēmu ir ļoti daudz.

– **Kas ir atbildīgs par krāsns stāvokli?**

– Tā ir mājokļu īpašnieku un īrnieku atbildības zona. Mājoklis ir privātīpašums, un katra saimnieka pienākums ir gādāt par tā ugunsdrošību. Tikai pēc tam par māju stāvokli atbild mūsu inspektori. Atzīmēšu jaunu tendenci – kaimiņu aktivitāti. Zinot, ka kādā dzīvoklī cilvēki lieto apkures sistēmu, kas apraudz ne tikai viņus pašus, bet arī pārējos mājas iemītniekus, kaimiņi par to ziņo VUGD. Viņus var saprast – cilvēki baidās par savi, par savu drošību. Mūsu inspektoriem ir tiesības ierasties problemātiskajā mājoklī uz pārbaudi. Ja viņi redz saplaisājušu krāsni, kas laiž cauri dūmus, tad sastāda aktu, aizliedz krāsni kurināt un nosaka laiku remontam.

– **Iedzīvotāji var sūdzēties par dūmvadu sliktu stāvokli pie kaimiņiem?**

– Nē, dūmvadu stāvokli (mājās ar krāsns apkuri tie jātīra divas reizes gadā – pirms apkures sezonas un tās laikā) mēs nepārbaudām. Apskatām tikai dzīvokļa īpašniekam izsniegto aktu par to, ka dūmvads iztīrīts. Mums nav iemesla neticēt šim dokumentam, jo jebkurš sertificēts skursteņlauķis rūpējas par savu reputāciju.

– **Arī sērijveida daudzstāvu nami nepaliek bez uzraudzības?**

– Mūsu inspektori pārbauda arī to drošību. Kopā ar apsaimniekotāja pārstāvi viņi apstaigā māju, ja atklāj trūkumus (piemēram, nosprostoti evakuācijas ceļi, nav evakuācijas plāna un ugunsdzēsības līdzekļu), tad sastāda aktu. Ja apsaimniekotājs laikus nenovērš nepilnības, tiek sastādīts administratīvais protokols un uzlikts naudas sods.

Turpinājums 4. lpp.

LATVIJAS GALVENAIS UGUNSDZĒSĒJS: „UZDĀVINIET SEV MĀJAS DŪMU DETEKTORU”!

Kam sūdzēties par kaimiņa krāsni un kā izvilkt suni no vannas apakšas?

← Turpinājums no 3. lpp.

Fiziskām personām var piespriest naudas sodu līdz 200 latiem, juridiskām – 1000 un vairāk latu apmērā. Ja iedzīvotājiem ir bažas par mājas ugunsdrošību, par to vispirms jārunā ar mājas pārvaldnieku. Ja reakcijas nav, tad jāraksta iesniegums VUGD.

Sildās kā prot

– Pie mums cilvēki pieraduši sildīties ar pašdarinātām sildierīcēm. Cik bīstami tas ir?

– Jūs pat iedomāties nespējat, kāds var būt „tehniskās domas” lidojums! Piemēram, ņem gāzes balonu, ar šļūteni tam pievieno gāzes degli un šo paštaisīto konstrukciju ievieto krāsnī. Krāsns sakarst, degšanas produkti izplūst caur dūmvadu, ir silti. Bet tas viss darbojas līdz zināmajam laikam.

Bet galvenokārt dzīvokļos, kur ir apkures problēmas, cilvēki sildās ar elektroierīcēm, un reti kurš pievērš uzmanību tam, cik jaunas vai vecas tās ir. Var aizdegties bojāts sildītājs vai elektroinstalācija, kas gluži vienkārši neiztur slodzi. Īpaši bīstami tas ir aukstajā laikā, kad tiklā ieslēgti vairāki elektrosildītāji.

Glābt no uguns

– Vai ugunsdzēsības dienests saņem jaunās mašīnas ugunsgrēku dzēšanai?

– Visi zina, kāda valstī ir ekonomiskā situācija. Ugunsdzēsības mašīna ir pati dārgākā mūsu tehnikas vienība. Katra maksā aptuveni 200 000 eiro. Pēdējo reizi tehnika VUGD vajadzībām tika iepirkta 2007. gadā, tad saņēmām 71 vienību. Šobrīd pacēlājus, autocisternas, ūdensvedējus, iekārtas ķīmisko avāriju likvidēšanai utt. saņemam dažādu starptautisku projektu ietvaros. Atjaunojot vajag, jo puse mūsu autoparka ir novecojusi – mašīnām ir 20 un vairāk gadu.

Labi, ka mūsu tehnika tiek rūpīgi kopta. Visi vecie ZIL un KAMAZ markas automobiļi tiek uzturēti tādā stāvoklī, ka pilnībā var veikt savus uzdevumus. Mūsu darbinieki nesēž, rokas klēpī salikuši, ja ir laiks, remontē ne tikai tehniku, bet arī depo telpas, kuras tāpat ir novecojušas.

Lai pilnībā nodrošinātos ar jaunu tehniku un iekārtām, kā arī savestu kārtībā depo, mums vajadzētu aptuveni 200 miljonus latu. Saprota, ka tā ir ļoti liela nauda. Bet, jo labāk mēs būsim aprīkoti, jo pilnīgāk varēsim pildīt savas funkcijas. Tas nenozīmē, ka pašreiz nevaram pilnvērtīgi strādāt. Viss tiek kontrolēts, bet kādā brīdī vecās tehnikas sabojāšanās var radīt problēmas.

Toties ar kadriem VUGD problēmu nav. Agrāk vajadzēja cilvēkus pierunāt nākt pie mums

strādāt, bet tagad, šķiet, krīze dara savu, un darbinieku trūkumu mēs vairs neizjūtam. Tiesa, ir neliels ugunsdzēsības automobiļu vadītāju deficīts, bet mēs šo problēmu risinām, apmācot savus ugunsdzēsējus glābējus. Depo skaits arī nav mainījies – kā Latvijā bija 92, tā palikuši. Es pielieku visas pūles, lai to skaits nesamazinātos.

Dedzi, eglīt!

– Kādas briesmas dzīvojamam sektoram rada Jaunais gads?

– Svinot svētkus, cilvēki piemirst elementāras drošības prasības. Sveces, spuldziņu virtenes, pirotehnika, viegli uzliesmojoši materiāli (vate, serpentīns, skujas) ir potenciāli ugunsnelaimes cēloņi. Cilvēki tradicionāli dedzina sveces eglītē, bet tai zariņi apbērti ar vati, izrotāti ar lietutiņu, un neviens tam nepievērš uzmanību. Arī pati eglīte ļoti labi deg. Īpaši tāda, kas dzīvoklī nostāvējusi līdz vecajam Jaunajam gadam – 14. janvārim. Ko viņš reizēm ir tā izkaltis, ka var vienā mirklī uzliesmot.

– Katru gadu dzirdam par adventes vainagu izraisītajiem ugunsgrēkiem. Varbūt tajos vispār nevajadzētu dedzināt sveces?

– Es neiebilstu pret to, ka adventes vainagā vai Ziemassvētku eglītē dedzina sveces, bet, kad to daru pats, uzmanīgi raugos, lai blakus nebūtu aizkaru vai elektroaparātu un lai pati eglīte būtu droši nostiprināta. Adventes vainagus pilnībā darina no degošiem materiāliem un bieži atstāj bez uzraudzības. Sveces var no degt līdz skujām vai apgāzties, un sekas tam ir ugunsgrēks.

– Vai mājokļi bieži aizdegas no svētku pirotehnikas?

– Iesaku petardes un citas „rotalietas” pirkt tikai specializētajos veikalos un pievērst uzmanību kvalitātei un lietošanas laikam. Jebkuram izstrādājumam ir drošas lietošanas instrukcija. Taču reiz es pats pārliecinājos, ka pat pareizi novietota petarde var pamatīgi sarežģīt dzīvi. Petardēm piemīt nelāga īpašība pēdējā brīdī noliekties un izšaut neparedzamā virzienā. Tāpēc skatītājiem vajadzētu atrasties 15–20 metru attālumā no palaišanas vietas, noteikti vēja pusē, lai vējš viņiem neuzpūstu līdz galam nesadedzējušas pirotehnikas daļas. Kategoriski aizliegts augšup lidojošus izstrādājumus lietot tuvu pie dzīvojamām mājām un citām būvēm, jo tie var trāpīt mājā, ielidot bēniņos vai uzkrīst uz jumta, izraisot ugunsgrēku.

– Lieliski: sveces nemitīgi uzmanām, petardes nešaujām. Vai tas nozīmē, ka svētkos būs pasargāti no ugunsgrēkiem?

Pulkvežleitnants Oskars Āboliņš, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks

Šā gada 11 mēnešos valstī reģistrēti 7887 ugunsgrēki, no tiem 3169 notikuši dzīvojamā sektorā. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu tas gan ir par 3,7% mazāk.

– Ne gluži. Reizēm ugunsgrēkiem ir visai divaini cēloņi. Piemēram, suņiem ir bail no salūta un tie bēg, visu gāzdami savā ceļā, tai skaitā arī eglītes ar degošām svecitēm. Kaķiem patīk rotaļāties ar spožiem niecīņiem, viņi var nogāzt adventes vainagu. Tātad jebkura atklāta uguns ir potenciāli bīstama.

– Pieņemsim, ka Jaungada eglīte tomēr aizdegusies. Ko darīt?

– Pirmais un galvenais – atslēdziet no strāvas elektrisko spuldziņu virteni. Pēc tam izsaučiet ugunsdzēsējus un izvediet cilvēkus no telpas. Ja iespējams, sāciet dzēst eglīti. Nogāziet to uz grīdas, aplāji ar blīvu audumu, aplejiet ar ūdeni. Apsveriet ar smiltīm, lietojiet ugunsdzēsības aparātu, kuram vajadzētu būt pie rokas.

– Turēt ugunsdzēsības aparātu blakus eglītei?

– Tas nekādā gadījumā nebūs pārspilējums. Ja aparāta nav, pie eglītes var nolikt trauku ar ūdeni.

Glābēja sirēna

– Ko jūs gribētu novēlēt mūsu lasītājiem Jaunajā gadā?

– Būt laimīgiem, veselīgiem un saņemt dāvanā dažas lietas, kas vajadzīgas ugunsdrošības nodrošināšanai dzīvoklī! Noderēs, piemēram, ugunsdzēsības aparāti (divu vai sešu kilogramu) vai dūmu detektori. Tie paši piecu latu detektori, kas brīdina par piedūmojumu telpā, var izglābt dzīvību daudziem cilvēkiem.

– Ne gluži. Reizēm ugunsgrēkiem ir visai divaini cēloņi. Piemēram, suņiem ir bail no salūta un tie bēg, visu gāzdami savā ceļā, tai skaitā arī eglītes ar degošām svecitēm. Kaķiem patīk rotaļāties ar spožiem niecīņiem, viņi var nogāzt adventes vainagu. Tātad jebkura atklāta uguns ir potenciāli bīstama.

– Ko tie dod?

– Visbiežāk cilvēki iet bojā nevis no uguns liesmām, bet gan dūmiem, nosmokit miegā. Uztādīt sensoru dzīvoklī iespējams pašu spēkiem, jo tas barojas nevis no tīkla, bet baterijas, ar kuru pietiek veselam gadam. Toties var mierīgi gulēt: detektors signalizēs, ja telpā radīsies dūmi. Šāda veida sensorus jau uzstādījuši aptuveni 43% Latvijas iedzīvotāju. Stāsta, ka signāls ir tik spēcīgs, ka nedzirdēt to nav iespējams. Ļaunāks par modinātāju.

– Gribas novēlēt VUGD mierīgu Jauno gadu. Bet tā droši vien nemēdz būt...

– Parasti jandāliņš sākas 1. janvārī, piecas minūtes pēc pusnakts, un ne vienmēr izsaukumi saistīti ar degšanu. Reiz cilvēki izsauca glābējus, lai no vannas apakšas izvilktu suni, kurš bija pārbijies no salūta, citā gadījumā kaimiņi par ugunsgrēku bija noturējuši pirotehnikas radītos dūmus uz sveša balkona. Iedomājieties: cilvēki liksmo, un pie viņiem ievēlas braša komanda, gatava ar putām apliet visus un visu. Taču tādā laikā labāk izrādīt lieku modrību nekā trūkumu. **K**

JAUTĀJUMS - ATBILDE

NAUDAS JAUTĀJUMS TRĪSPUSĒJĀ LĪGUMĀ

✉ „Paldies par atbalstu, ko jūs sniedzat jauniešiem īpašniekiem grūtu jautājumu risināšanā. Uz klausot jūsu padomu, cenšamies noslēgt trīspusēju līgumu starp pašvaldības namu pārvaldes Juglas iecirkni, dzīvokļu īpašniekiem un uzņēmumu, kurš piekritis mūsu mājas kāpņu telpās ielikt jaunus logus un durvis.

Mājai ir uzkrājumi. Remonta darbi maksās 3000 latu. It kā viss būtu kārtībā, taču iedzīvotāju izraudzītā firma pieprasa 50% priekšapmaksu. Mēs šo nosacījumu pieņemam, bet namu pārvalde ir ar mieru avansā maksāt tikai 25%.

Kā mums iziet no šīs situācijas?”

Natālija

2012. gada otrajā pusē Rīgas namu pārvaldnieks sāka slēgt trīspu-

sējus līgumus par remonta darbiem. Šo līgumu jēga ir skaidra: ja jebkuru darbu veicēju izrauga pašvaldības namu pārvalde, tai jāriko iepirkuma konkurss, bet ne jau vienmēr konkursa uzvarētājs piedāvā iedzīvotājiem izdevīgāko cenu. Vienkāršāk ir būvniecības vai remonta uzņēmuma izvēli uzticēt pašiem iedzīvotājiem. Tad nekādi konkursi nav vajadzīgi, var izvēlēties pašu lētāko piedāvā-

jumu, un iedzīvotāji būs apmierināti – viņi taču paši kontrolē mājas naudu.

Bet uz Juglas iedzīvotāju jautājumu iespējamas divas atbildes.

Pirmais variants, teorētiskais. Slēdzot trīspusēju līgumu, namu pārvalde tiešām nodod mājas uzkrājumus pašiem iedzīvotājiem. Viņi var izvēlēties jebkuru firmu, kam uzticēt darbu izpildi un attiecīgi pašus līdzekļus. Šādā skatījumā pārvaldniekam jāmaksā tāds avanss, kāds paredzēts trīspusējā līgumā.

Otrs variants, praktiskais. Ne jau velti pārvaldnieks tiepjas. Praksē pārvaldnieki ik uz soļa sastopas ar celtniekiem un remontētājiem, kuri paņem pirmo iemaksu un pazūd. La-

bākajā gadījumā viņi pēc pāris mēnešiem atkal parādās, sliktākajā mudīgi pasludina bankrotu, un iedzīvotāju nauda vējā.

„Kamēr neesmu samaksājis celtniekiem avansu, es kontrolēju darbu izpildi,” situāciju komentē pārvaldnieks, kurš vēlējas palikt anonīms. „Tiklīdz strādnieki saņem naudu, par galvenajiem kļūst viņi. Tāpēc, lai nepieļautu haltūru, mēs nelielu remonta darbu gadījumā vispār neveicam priekšapmaksu”.

Tātad mūsu lasītājiem ir tiesības prasīt, lai Juglas iecirknis remonta uzņēmumam samaksā trīspusējā līgumā paredzēto 50% avansu, bet iedzīvotājiem pašiem jālemj, cik saprātīgi tas būs. **K**

RENOVĀCIJA SĀKAS AR LĪGUMU

Ekonomikas ministrija izstrādājusi būvdarbu un būvuzraudzības standartlīgumu paraugus, kas lieti noderēs mājām, kuras iecerēts renovēt. Dokumenti izstrādāti tā, lai mazinātu nekvalitatīva remonta risku un celtu būvuzņēmēju atbildību.

Ministrija aicina daudzdzīvokļu māju iemītniekus izmantot tieši šos, pieredzējušu juristu pārbaudītos līgumus. Katrai mājai, protams, paraugs jāpielāgo savai situācijai un iepirkuma procedūras nosacījumiem. „Ja iepirkuma procedūra nav pabeigta, iesakām šo līgumu minēt kā vienu no iepirkuma nosacījumu pielikumiem,” saka ministrijā.

Reizē līgums palīdzēs pareizi vest sarunas ar būvuzņēmējiem – iedzīvotāji zinās, ko prasīt no renovācijas darbu veicējiem. Citādi var gadīties nepatīkamas. Ekonomikas ministrijas mājas lapā internetā var atrast piecu dažādu būvuzņēmumu līgumu analīzi. Tie ļaus uzzināt, kādas kļūdas iedzīvotāju un būvdarbu veicēju attiecībās ir īpaši izplatītas.

Līgumu paraugus jūs atradīsiet <http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30815>. **K**

ESIET PIESARDZĪGI, IZMETOT ATKRITUMUS!

Decembra vidū divaina ziņa pienāca no Krievijas. Nakts vidū kāda daudzstāvu mājas dzīvokļa iemītnieki Magnitogorskā piezvanīja glābšanas dienestam, jo aiz sienas kāds skaļi sauca palīgā. Atbraukusi brigāde atrada atkritumu vadā iesprūdušu jaunkundzi.

Izrādījās, ka divdesmit gadus jaunā sieviete no sestā stāva kļūdas dēļ atkritumu vadā iemetusi somiņu ar jaunu dārgas markas kosmētiku. Kad zudums atklājās, saimniece krita izmisumā. Vienā krekliņā viņa izskrēja kāpņu telpā, lai mēģinātu atgūt dārgo mantu. Otrajā stāvā atkritumu vada lūka nebija

vāka, vadā melnēja liels caurums. Cerēdama aizsniegt dārgo somiņu, jaunkundze tajā dziļi ieliecās, taču kājas paslidēja, viņa zaudēja līdzsvaru un iekrita caurumā. Gandrīz kaila viņa atpazās metāla caurulē uz atkritumu kalna.

„Glābēji atmūķēja konteineru telpu, ar autogēnu pārgrieza cauruli, pēc tam krītošo meiteni noķēra uz rokām,” teikts ziņojumā.

Pēc glābēju teiktā, no atkritumu vada atbrīvotā jaunkundze nesteidzās uz dzīvokli apģērbties, bet turpināja raknāties atkritumos. Atbraukšie mediķi konstatēja, ka sieviete nav nopietni cietusi. Pēc medicīniskās apskates viņa atkal ierāpās atkritumu kaudzē un nomierinājās tikai tad, kad no konteineru bija izvilkusi savu kosmētikas somiņu. **K**

BĪSTAMAS KRĀSNIS. KO DARĪT?

Krīzes laikā cilvēki sākuši taupīt uz krāšņu tīrīšanas un labošanas rēķina. Bet velti, saka pieredzējušais krāšņu mūrnieks Ivāns Kuziks, tāda taupīšana var radīt lielus zaudējumus: ap 30% ugunsgrēku vecajās mājās izraisa bojātas apkures sistēmas.

Jau sen nebūtībā aizgājuši tie svētīgjie laiki, kad katrai namu pārvaldei bija savs krāšņu mūrnieks. Ivāns Kuziks dzimis Ukrainā, mūrnieka amatu viņam iemācīja tēvs, cilvēks ar zelta rokām. Pirmā darba vieta Ivanam bija namu pārvalde Daugavpilī. Tur talantīgo un godīgo meistarū tik augstu novērtēja, ka pat dzīvokli piedāvāja, lai tikai neaizmuktu uz galvaspilsētu. Ivāns no dzīvokļa atteicās, un iedzīvotāji vēl ilgi turpināja sūtīt uz namu pārvaldi pateicības vēstules par to, ka viņiem palīgā nosūtīts cilvēks ar zelta rokām un zelta sirdi.

Rīgā Ivāns Kuziks strādāja Vecmīlgrāvja namu pārvaldē, kuras apsaimniekotajā teritorijā laboja pa 50–60 krāšņim gadā.

– Vecās krāsnis Rīgā ziemā ir ļoti bēdīgā stāvoklī, – atzīst meistrs, – turklāt cilvēki neaptver, cik tas ir bīstami.

Viņi redz plaisas mūrī, caur kurām vid liesmas, bet atmet ar roku: nekas, gan jau vēl kādu gadiņu turēsies.

Agrāk krāsnis laboja uz pilsētas un namu pārvaldes rēķina, tagad šīs rūpes pilnībā gulstas uz pašu dzīvokļu īpašnieku pleciem. Un viņi taupa. Tā vietā, lai krāšņu meistarū uzaicinātu divas reizes gadā, labākajā gadījumā to dara reizi piecos gados. Krāsnis krājas sodrēji, tās vairs labi nesilda.

– Ir bijuši gadījumi, kad no vienas krāsnis iztīru 20–30 spaiņus sodrēju, – nopūšas Ivāns. – Nākas pastāvīgi atgādināt cilvēkiem, ka nedrīkst tik bezrūpīgi izturēties pret savu drošību.

Bet krāšņu tīrīšana ir tikai neliela daļa no meistara darba. Vislabāk Ivanam patīk mūrēt jaunus krāsnis, viņš var gan holandiešu krāsnis, gan krievu krāsnis dabūt gatavu. Jauna krāsnis daudz labāk

silda, ar laiku ķieģeļu siltumvadītspēja mazinās.

– Reizēm cilvēkiem nākas izkurināt trīs četras klēpijus malkas, dažās krāsnis pat līdz septiņiem, – stāsta Kuziks, – bet es gādāju, lai jaunā krāsnis ar vienu malkas klēpi turētu siltumu vairāk nekā pusotras diennaktis.

Parēķināsim. Jauna krāsnis, sarēķinot maksu par ķieģeļiem un darbu, šobrīd izmaksā 500–600 latu. Tikai ar malkas ietaupījumu vien šo summu var atgūt piecos sešos gados, nerunājot nemaz par komfortu, ko iegūst mājas iemītnieki.

Ivāns Kuziks atnāca uz redakciju, jo ir noraizējies par pilsētas tēvu attieksmi pret krāšņiem. Viņš saprot, ka pašvaldība par krāšņu remontu vairs nemaksās, cilvēkiem nāksies pašiem tikt galā. Gadījumam, ja kāds aptvers, ka krāsnis ir avārijas stāvoklī vai sen nav tīrīta, Ivāns lūdz publicēt viņa tālruna numuru – 20311585. Pieredzējušais krāšņu meistrs ir gatavs cilvēkiem palīdzēt ar padomu un sniegt kvalitatīvus pakalpojumus. **K**

Vai Jaunajā gadā mūsu mājās būs gaisma? Vai varēsim dzert tīru ūdeni? Vai saņemsim pietiekami daudz gāzes? Vai nenosalsim saltajās ziemas naktīs? Mājokļu īpašnieki ir pilnībā atkarīgi no pakalpojumu sniedzējiem. Jaunās sezonas priekšvakarā esam uzzinājuši, ar kādiem rezultātiem 2012. gadu beidz *SIA Rīgas ūdens*, *AS Rīgas siltums*, *AS Latvenergo* un *AS Latvijas gāze* un kādus jaunumus uzņēmumi mums sarūpējuši 2013. gadā. Svarīgākais par komunālajiem pakalpojumiem, tarifiem un likumiem – uzņēmumu speciālistu atbildes. **K**

10 JAUTĀJUMI

RĪGAS ŪDENS

Kādus galvenos darbus jūsu uzņēmums paveicis 2012. gadā?

SIA Rīgas ūdens īstenoja vairākus lielus uzņēmuma infrastruktūras rekonstrukcijas projektus, daļa no tiem pabeigta, daļa turpināsies 2013. un 2014. gadā. Kā svarīgākie minami dzeramā ūdens sagatavošanas stacijas *Daugava* rekonstrukcijas darbi, kā rezultātā tika izveidots noslēgts ūdens cirkulācijas cikls, kas būtiski uzlabos vides stāvokli stacijas apkārtnē.

Šobrīd tiek intensīvi strādāts pie bioloģiskās attīrīšanas stacijas *Daugavgrīva* rekonstrukcijas, kas ļaus ievērojami samazināt slāpekļa un fosfora izplūdi Rīgas jūras līcī (rekonstrukcija tiks pabeigta 2013. gadā).

Uzsākta ES Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā” 4. kārtā”. Saskaņā ar projektu paredzēta centralizētu ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūve Bierīnos, Katlakalnā un Bolderājā, kā arī dzeramā ūdens atdzelzēšanas stacijas izbūve Baltezerā (darbi tiks pabeigti 2014. gadā).

RĪGAS SILTUMS

2011./2012. finanšu gadā nomainīti un no jauna izbūvēti 12,63 kilometri siltumtīklu, tai skaitā 10,79 kilometri, izmantojot rūpnieciski izolētus cauruļvadus, kas izbūvēti bezkanāla tehnoloģijā.

Viens no vērienīgākajiem siltumtīklu maģistrāles rekonstrukcijas darbiem ir paveikts Brīvības gatvē, posmā no VEF Kultūras pils līdz Teikas rajonam. Savu laiku nokalpojušie cauruļvadi nomainīti 1,23 km garā posmā. Starp citu, tie aprīkoti ar signalizācijas sistēmu, kas ļauj ātri un precīzi konstatēt bojājuma vietu.

Realizēta katlumājas Gaileņu ielā 14 rekonstrukcija. Nomainīti novecojušie ūdenssildāmie katli, to vietā uzstādīti divi jauni, katrs ar siltuma jaudu 900 kW. Jaunajiem katliem ir par 7–15% augstāka darbības efektivitāte nekā vecajiem.

Turpinās divu siltumcentrāļu modernizācija. Siltumcentrālē *Ziepniekkalns* tiek būvēts biokurināmā koģenerācijas energobloks ar siltuma jaudu līdz 22 MW un elektrisko jaudu līdz 4 MW, savukārt siltumcentrālē *Zasulauks* – biokurināmā ūdenssildāmais katls ar siltuma jaudu 20 MW.

Vēl šā gada novembrī *AS Rīgas siltums* nodeva ekspluatācijā siltumskaitītāju automātiskās nolasīšanas sistēmu. Vairāk nekā 7000 siltumenerģijas skaitītāju aprīkoti ar automātiskām rādījumu nolasīšanas ierīcēm, kas ļauj ātrāk noteikt ik mēnesi patērētās siltumenerģijas daudzumu.

Kā 2012. gadā uzlabojās jūsu pakalpojumi?

Pateicoties infrastruktūras pārbūvei un rekonstrukcijai, mūsu pakalpojumi kļūst pieejami aizvien lielākam skaitam rīdzinieku. Ļoti būtiski ir tīklu paplašināšanas darbi un notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes uzlabošana, kas ir tieši saistīti ar apkārtnes vides sakopšanu. Dzeramā ūdens kvalitāte galvaspilsētā atbilst Latvijas normatīvu prasībām. Rīgas austrumdaļā dzeramā ūdens kvalitāte būtiski uzlabosies 2014. gadā pēc atdzelzēšanas stacijas izbūves Baltezerā.

No 1996. līdz 2012. gadam ir nomainīti, izbūvēti un optimizēti 359 kilometri siltumtīklu, kas ir aptuveni 53% no *AS Rīgas siltums* piederošajiem siltumtīkliem. No tiem aptuveni 31% samontēti pēc jaunās bezkanāla tehnoloģijas.

Kopumā siltumtīklu tehniskais stāvoklis ir labs. Pēdējo 15 gadu laikā siltuma zudumi ir samazinājušies no 19,97% līdz 13,41% – par 666 tūkstošiem MWh. Ar šādi ietaupīto siltuma daudzumu būtu iespējams visu gadu apkurināt tādas pilsētas kā Rēzekne, Jēkabpils, Jūrmala, Jelgava un Ventspils, kopā ņemot.

Kā uzlabojat darbu ar klientiem?

Aizvadītajā gadā daudz tika darīts, lai uzlabotu komunikāciju ar klientiem. Tika izveidots Rīgas domes klientu apkalpošanas centrs Brīvības ielā 49/53. Tur būtisku vietu ieņem arī *SIA Rīgas ūdens* pārstāvniecība. Šogad izstrādājām jaunu interaktīvu uzņēmuma mājas lapu (<https://www.rigasudens.lv>), kā arī veicām uzlabojumus bezmaksas informatīvajā tālruna līnijā 80002122.

Lai rekonstrukcijas un remontdarbu laikā nodrošinātu rīdziniekiem siltumenerģijas nepārtrauktu piegādi, izbūvējām pagaidu siltumtīklus. Tas nozīmē, ka iedzīvotāji neizjuta karstā ūdens piegādes traucējumus.

Dzīvi mūsu klientiem atvieglo siltumskaitītāju automātiskā nolasīšanas sistēma: māju pārvaldniekiem un īpašniekiem vairs nevajag katru mēnesi kontrolēt kopējos skaitītājus un sarakstīties ar *AS Rīgas siltums*, viss notiek automātiski.

Mūsu speciālisti pieņem apmeklētājus Rīgas domes klientu apkalpošanas centrā Brīvības ielā 49/53. Tur ikviens var saņemt informāciju par savas ēkas norēķiniem par patērēto siltumenerģiju, uzrakstīt iesniegumu mūsu uzņēmumam.

Ko esat darījuši, lai samazinātu savu pakalpojumu tarifus?

Rīgā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu tarifs ir viszemākais valstī un nav mainījies jau piecus gadus. Uzlabojoties mūsu pakalpojumu kvalitātei, nākotnē iespējams neliels tarifa kāpums.

Prognozējam, ka pēc siltumcentrāļu *Ziepniekkalns* un *Zasulauks* nodošanas ekspluatācijā siltumenerģijas tarifs varētu samazināties vidēji par 3%, ņemot vērā pašreizējās kurināmā izmaksas.

Kā 2012. gadā ir mainījusies likumdošana, kas regulē jūsu darbību?

Likumdošanā nekādas izmaiņas nav notikušas.

2012. gadā tika izdarīti grozījumi Ministru Kabineta noteikumos Nr. 221, kā rezultātā tiek samazināts atbalsts koģenerācijā ražotai elektroenerģijai, kas ietekmē siltumenerģijas tarifu. Lai gan saskaņā ar valdības lēmumu atbalsts koģenerācijā ražotai elektroenerģijai tiek samazināts pakāpeniski, *AS Rīgas siltums* jau strādā pie dažādu projektu izpēti un attīstības, lai samazinātu izmaksas un nevajadzētu paaugstināt siltumenerģijas tarifu pēc atbalsta zaudēšanas.

Cik daudz jaunu klientu jums izdevās piesaistīt aizejošajā gadā?

Aptuveni 150.

2011./2012. finanšu gadā noslēgti līgumi par 32 objektiem ar kopējo pieslēdzamo siltumslodzi 15 MW. Pavisam siltumenerģiju šajā laikā sākuši lietot 35 jauni lieli objekti.

Cik daudz siltuma, gaismas, ūdens un gāzes saņēma klienti?

Mēs rīdziniekiem piegādājām 36 miljonus kubikmetru (šis skaitlis gan nav rādītājs uzņēmuma jaudām, tas ir saražotais un padotais ūdens, kas nepieciešams pilsētas vajadzībām.) Ūdens patērīgs Rīgā 2012. gadā samazinājās, jo sarūk iedzīvotāju skaits, patērētāji uzstāda iekārtas, kas ļauj ūdeni izmantot ekonomiskāk.

2011./2012. finanšu gadā kopējais saražotais siltumenerģijas daudzums bija 3,43 miljoni MWh, kas ir par 7,6% mazāk nekā iepriekšējā finanšu gadā. Patērētājiem tika nodoti 2,97 miljoni MWh. Tas skaidrojams ar siltākiem laika apstākļiem: pērn apkures sezonā vidējā āra gaisa temperatūra bija par 1,8 grādiem augstāka nekā iepriekšējā, bet apkures sezona ilga 193 dienas.

Kādas investīcijas esat piesaistījuši attīstībai?

Ūdensapgādes uzlabošanā ieguldīti 18,8 miljoni. Paši dārgākie projekti – bioloģiskās attīrīšanas stacijas *Daugavgrīva* rekonstrukcija (5,2 miljoni latu) un „Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā” (7,6 miljoni latu).

Uzņēmums veic kurināmā diversifikāciju, palielinot vietējā biokurināmā – koksnes šķeldas – izmantošanu. Siltumcentrāļu *Ziepniekkalns* un *Zasulauks* attīstībai novirzīta iepriekšējo gadu peļņa, kā arī piesaistīts ES struktūrfondu līdzfinansējums. Siltumenerģija tur tiks ražota, izmantojot vietējo bioloģisko kurināmo.

Kādi ir uzņēmuma plāni 2013. gadam?

Galvenais: nākamajā gadā nav plānots paaugstināt ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu tarifus. Uzlabosim darbu ar klientiem, tam jau radīti vajadzīgie priekšnosacījumi.

Lai paaugstinātu biokurināmā katlumājas ražošanas efektivitāti un samazinātu nepieciešamā kurināmā apjomus, tiks turpināta siltumcentrālēs *Vecmīlgrāvis* modernizācija. 2013. gadā tur ekspluatācijā nodos dūmgāzu kondensatoru. Tādā veidā katlu lietderības koeficients tiks paaugstināts par 15–25%. Arī šim projektam tiks piesaistīts ES līdzfinansējums.

Ko gribētu novēlēt rīdziniekiem Jaunajā gadā?

Lai visās rīdzinieku mājās vienmēr ir tīrs un garšīgs ūdens! Tā ir vērtība, ko mēs bieži vien pienācīgi nenovērtējam.

Lai 2013. gadā visos mājokļos būtu silti, lai ikvienam sirdi sildītu labas domas!

MI PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM

LATVENERGO

2012. gadā ne tikai paveikti vairāki sekmīgi projekti, bet arī uzsākti jauni, stiprinot *Latvenergo* kā elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības līdera pozīcijas Baltijā. Šobrīd mūsu uzņēmumam pieder trešā daļa no Baltijas kopējā elektroenerģijas tirgus. Septembrī tika ieviests jauns tirdzniecības zīmols kaimiņvalstīs – *Elektrum*.

Darbi turpinās arī Latvijā. 2012. gadā sākti Kurzemes loka izbūves darbi – pirmais valstij stratēģiski svarīgais infrastruktūras projekts kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas.

Novembrī tika atklāta *AS Latvenergo* meitassabiedrības *SIA Liepājas enerģija* biokoģenerācijas stacija Liepājā, kas uzreiz samazināja pilsētas iedzīvotājiem siltuma tarifu par 13%.

Daudz darīts uzņēmuma korporatīvās pārvaldības uzlabošanā, izstrādāta jauna *Latvenergo* koncerna darbības stratēģija turpmākajiem četriem gadiem.

Gada nogalē *Latvenergo* bija pirmā valsts kapitālsabiedrība, kas emitēja obligācijas 20 miljonu eiro apmērā, pēc kurām pieprasījums ievērojami pārsniedz piedāvājumu.

Pirmkārt, 2012. gadā ir veiktas ievērojamas investīcijas *AS Sadales tīkls*, uzlabojot elektroapgādes kvalitāti un drošumu. Ieguldījumi sadales tīklos šogad kopumā bija plānoti 65 miljonu latu apmērā. Šie līdzekļi tiek ieguldīti no tīkla komponentes elektroenerģijas tarifā.

Plānveidīgi ieguldītām līdzekļus gaisvadu elektrolīniju pārbūvē par kabeļu līnijām, īpaši mežainos apvidos, elektrolīniju un transformatora apakšstaciju rekonstrukcijā un modernizācijā, trašu attīrīšanā no bīstamiem kokiem u.c. Tā, piemēram, izzāģēti gandrīz 295 tūkstoši bīstamo koku un veikta trašu tīrīšana 4560 hektāru apjomā, izbūvēti 158 kilometri vīdriepuma kabeļu mežainā apvidū. Tā rezultātā jau šobrīd ir samazinājies neplānoto avārijas atslēgumu skaits.

Klienti izvēlas ērtāko saziņas veidu ar mūsu uzņēmumu – šajā gadā par 53 000 ir pieaudzis pašapkalpošanās portāla www.e-latvenergo.lv lietotāju skaits, sasniedzot rekordu septembrī – 145 168 unikālie lietotāji.

Lai vieglāk varētu sekot līdzi izmaksām, arvien vairāk lietotāju izvēlas izlīdzināto maksājumu. Aug arī citu elektronisko pakalpojumu popularitāte, jo īpaši informatīvo īsziņu sūtīšana uz mobilo telefonu.

Regulatora apstiprinātie tarifi ir ekonomiski pamatoti un nav mainījušies pusotru gadu kopš 2011. gada 1. aprīļa.

Jau 2011. gadā tika pieņemti grozījumi Aizsargjoslu likumā, kas noteica platākas gaisvadu elektrolīniju aizsargjoslas. Paplašinot aizsargjoslas un attīrot tās no bīstamajiem kokiem, esam uzlabojuši klientu elektroapgādi.

Liberalizējoties elektroenerģijas tirgiem visā Baltijā, *AS Latvenergo* ir nostiprinājusi vadošās pozīcijas juridisko klientu tirgū ar vairāk nekā 17 000 klientu. Igaunijā mūsu zīmols *Elektrum* dažus mēnešus laikā ir iekarojis 10% tirgus, Lietuvā esam piesaistījuši 1500 juridisko klientu.

Pagaidām mums pieejami dati tikai par 2011. gadu, kad *AS Latvenergo* saražoja 5285 GWh (gigavatstundas) elektroenerģijas un realizēja 8980 GWh.

Ik gadu *Latvenergo* koncerns investē ap 200 miljoniem latu gan sadales un pārvades tīklu atjaunošanā, gan ražotņu modernizācijā. Lielākie projekti šobrīd ir Daugavas HES rekonstrukcija, kur modernizācijas rezultātā tiks palielināta jauda, Kurzemes loka izbūve un TEC-2/2 ražotne, kas tiks pabeigta 2013. gadā.

Gaidām pilnīgu elektroenerģijas tirgus liberalizāciju Latvijā. Mūsu līdzšinējā darbība Igaunijas mājsaimniecību tirgū ir bijusi sekmīga, ceram uz labiem rezultātiem arī Latvijā.

Novēlam gaišu Jauno gadu!

LATVIJAS GĀZE

Galvenās mūsu rūpes ir par drošu, pietiekamu un nepārtrauktu dabasgāzes piegādi klientiem Latvijā un kaimiņvalstīs, tādēļ svarīgākie darbi katru gadu ir saistīti ar gāzapgādes sistēmas modernizāciju un tās drošības paaugstināšanu.

2012. gadā veicām virkni ieguldījumu un uzlabojumu visos gāzapgādes sistēmas posmos, bet iepriekšējos un arī turpmākajos gados būtiskākie darbi tiks veikti Inčukalna pazemes gāzes krātuvē, rekonstrējot urbumus atbilstoši ES standartiem, kā arī palielinot apkures sezonā iegūstamās dabasgāzes kapacitāti, lai arī ļoti aukstā laikā mēs būtu droši par dabasgāzes piegādēm.

Esam realizējuši virkni tehnisku risinājumu, lai uzlabotu gāzapgādes drošību Rīgā un reģionos.

2012. gadā atvērām klientu apkalpošanas centru Vagonu ielā 20, kur ikviens var atrisināt ar norēķiniem saistītos jautājumus. Bet, lai klientiem nebūtu lieku reizi turp jābrauc, šogad veikts liels solis uz priekšu elektronisko pakalpojumu jomā – tagad *AS Latvijas gāze e-pakalpojumu* portālā var ne vien nodot skaitījumu rādījumus un pārvaldīt maksājumu vēsturi, bet arī reāli veikt maksājumus.

Dabasgāzes tarifus lielākoties (par aptuveni 80%) nosaka gāzes iepirkuma cena, kas mainās atbilstoši naftas produktu cenu un valūtu attiecību izmaiņām. Gāzes tarifus Latvijā pilnībā regulē valsts, mūsu uzņēmumam ir minimālas iespējas tos ietekmēt.

Galvenās izmaiņas ir saistītas ar grozījumiem Krimināllikumā, kas nosaka daudz stingrākus sodus par gāzesvadu tīšu bojāšanu, nepareizu ekspluatāciju un dabasgāzes zagšanu. Tā ir laba ziņa, jo visas nelikumības, kas tiek veiktas ar dabasgāzi, potenciāli ir ļoti bīstamas, tās var kļūt par cēloni pat daudzstāvu ēkas pilnīgai sabrukšanai.

Šogad mūsu klientu skaits visās grupās kopumā ir pieaudzis par aptuveni pusotru tūkstoti.

Šā gada deviņos mēnešos pārdevām vienu miljardu kubikmetru dabasgāzes, kas ir par 9% mazāk nekā tai pašā laika posmā pērn. Pārdošanas apjomu izmaiņas lielākoties ir saistītas ar āra gaisa temperatūras izmaiņām.

2012. gada deviņos mēnešos ieguldījām 11,6 miljonus latu, galvenokārt sadales, pārvades un Inčukalna pazemes gāzes krātuves modernizācijā.

Arī nākamgad plānojam investīcijas saglabāt ap 20 miljonu latu apjomā. Lielākais izaicinājums būs urbumu rekonstrukcija pazemes gāzes krātuvē. Tāpat plānojam turpināt uzlabot klientu apkalpošanu.

Ziemassvētku un Jaungada svinībās neiztikt bez klāta galda. Esam pārliecināti, ka dabasgāze ir vispiemērotākā svētku mielastu gatavošanai. Novēlam siltus, priecīgus un garšīgus svētkus!

MAGISKĀ „KOREKCIJA” — ILGĀK NECIETĪSIM!

Speciālisti stāsta, kā likvidēt ūdens patēriņa starpību

S. ČERŅIKA, Latvijas ūdens un gāzes lietotāju asociācijas atbildīgais sekretārs

Gandrīz visi daudzdzīvokļu māju iemītnieki, kas par ūdens patēriņu norēķinās pēc dzīvoklī uzstādītā skaitītāja rādījumiem, gaužas par namu pārvaldes rēķiniem ar kaut kādu korekciju. Daudziem apnicis mēklēt taisnību, viņi jau sen visam atmetuši ar roku un maksā rēķinus, viens otrs vēl nepadodas, raksta iesniegumus namu pārvaldei, bet vezums tāpat nekust ne no vietas.

Ūdens korekcijas dēļ dzīvokļu īpašniekiem šobrīd faktiski nav iespējams norēķināties par pakalpojumu, vadoties pēc individuālo skaitītāju rādījumiem. Tas pilnībā diskreditē izvirzīto mērķi – maksāt par saņemto ūdeni godīgi, atbilstoši patēriņam. Beigu beigās tas nozīmē, ka netiek ievērotas patērētāja tiesības.

Latvijas ūdens un gāzes lietotāju asociācijas eksperti apsekoja ap 200 māju Rīgā un citās Latvijas pilsētās, lai noskaidrotu galvenos iemeslus, kāpēc rodas starpība starp mājas kopējā skaitītāja rādījumiem un dzīvokļos uzstādīto ūdens patēriņa mērītāju rādījumu summu.

Mājas ievada skaitītājs

Aptuveni 15–20% gadījumu starpība rodas tāpēc, ka nepareizi darbojas mājas ievada skaitītājs. Šim skaitītājam tāpat kā individuālajiem ūdens patēriņa mērītājiem pārbaude jāveic ik pēc četriem gadiem, taču atšķirībā no dzīvokļu mērparātiem ievada skaitītājs smagā režīmā darbojas visas 24 stundas diennaktī, un pat parastas piesērēšanas gadījumā tā rādījumi sāk palielināties.

Piedevām vēl eksperti atklāja gadījumus, kad mājas skaitītājs samontēts nepareizi, piemēram, nav uzstādīts pretvārsts. Bet par šo problēmu piemums vispār nav pieņemts runāt.

Nepietiekama aizsardzība

Nākamais iemesls, kas pieļauj starpības rašanos skaitītāju rādījumos, ir tas, ka, ieviešot šos mērparātus, tiem netika noteiktas precīzas tehniskās prasības. Pirms 15 gadiem neviens nedomāja par skaitītāju mehānisko un magnētisko aizsardzību. Ar likumu netika noteikta arī atbildība par dzīvokļa skaitītāja montāžu un ekspluatāciju.

Jau 1998. gadā četru vadošo ūdens patēriņa uzskaites ierīču ražo-

tāju oficiālie pārstāvji nosūtīja Reģionālās attīstības ministrijai un pilsētu pašvaldībām vēstuli, kurā skaidroja, ka ar tādu attieksmi pret lietu ticamu ūdens patēriņa uzskaiti dzīvokļos nav iespējams nodrošināt, kas faktiski arī ir noticis.

Novecojušie skaitītāji

Šobrīd dzīvokļos lieto dažādu ražotāju (daudzi no tiem tagad skaitītājus vairs neražo) vairāk nekā desmit marku ūdens patēriņa mērītājus. Skaitītāji ekspluatācijā atrodas vairāk nekā sešpadsmit gadus – četrus periodus starp pārbaudēm, un metroloģiskie raksturojumi tiem ar katru gadu pasliktinās. Līdz ar to saasinās rādījumu starpības problēma. 1995. gadā uzstādītie mērparāti pēc konstrukcijas ir novecojuši un pēc aizsardzības līmeņa neatbilst mūsdienu prasībām. Bez tam vecās paaudzes (A un B klases) skaitītājiem ir zems jutīguma sliekšnis – attiecīgi 60 litru stundā un 30 litru stundā.

Ja vēl neievēro vienas vai otras klases skaitītāju uzstādīšanas noteikumus, veidojas šāda situācija: vertikāli uzstādīts B klases skaitītājs pārvēršas par A klases skaitītāju, bet A klases skaitītājam vertikālā stāvoklī jutīguma sliekšnis vispār netiek ievērots.

Savukārt mājas ievada skaitītājs skaita visu to, ko nefiksē dzīvokļu skaitī-

tāji, un atkal rodas starpība rādījumos – bez dzīvokļu iemītnieku tiešas līdzdalības. Tā kā kādam ir jāmaksā par mājai piegādāto ūdeni, apsaimniekotājs starpību sadala „uz galviņām”...

Negodīgums un haotiskums

Pēc konstrukcijas skaitītājam nevajadzētu reaģēt uz ārēju iedarbību, bet uz vecās paaudzes skaitītājiem viegli var iedarboties ar magnētiem un spīlēm.

Tādējādi negodīgi patērētāji sev samazina faktisko patēriņu un samaksu pārliet uz kaimiņu pleciem. Jāpiemin arī tas, ka rādījumi tiek nolasīti visai haotiski: viens dzīvokļa īpašnieks precīzi noraksta ciparus, otrs uzrāda kaut kādu izlīdzinātu rādījumu, vēl kādam fiksētais patēriņš ievērojami atpaliek no faktiskā...

Diemžēl par šādām neprecizitātēm maksā apzinīgie mājas iedzīvotāji. Šeit derētu pieminēt, ka katrā mājā būtu vajadzīgs ūdens pārvaldnieks,

tieši no šā cilvēka varētu būt atkarīgi pareizi soļi ūdens patēriņa uzskaites sakārtošanā.

Meistara atbildība

Pētījuma gaitā tika arī konstatēts, ka ir negodīgi meistari, kas, nomainot dzīvoklī skaitītāju kārtējās verificācijas reizē, par nelielu piemaksu aktā norāda nepareizus datus. Ūdens ir nozagts, bet to nekādi nav iespējams pierādīt!

Tāpēc skaitītāju uzstādīšana jāuztic profesionāļiem, sertificētiem meistariem, kuri ir speciāli apmācīti un skaitītāja uzstādīšanas gaitā nepieļaus mahinācijas, jo par rezultātu atbild ar savu sertifikātu.

Mēs iesakām izmantot vienreizējās plombas. Turklāt viena no Eiropas direktīvas prasībām ir meistara identifikācija. Asociācija plāno jau no nākamā gada janvāra sākt meistarumu apmācību un sertifikāciju atbilstoši mūsdienu prasībām. Visi meistari iegūs zināšanas par rādījumu attālinātas nolasīšanas sistēmām.

Jaunās paaudzes skaitītāju priekšrocības

■ Dzīvokļiem domātie jaunās paaudzes skaitītāji izceļas ar augstu jutīgumu (ūdens uzskaitē – sākot no 16 litriem stundā).

■ Konstrukcija nepieļauj ārēju iedarbību uz skaitītāju, jo tam nav magnētiskā sajūga, tas izgatavots no metāla un stikla, ir aizsargāts pret mehānisko un magnētisko iedarbību atbilstoši ES direktīvai par mērījumiem, saskaņā ar kuru tas tiek ražots. Tādus mērparātus Latvijā uzstāda jau no 2005. gada.

■ Jaunās paaudzes skaitītāja trešā priekšrocība ir impulsa izeja, kas ļaus turpmāk skaitītāju aprīkot ar nolasīšanas ierīci. Šī ierīce nodrošinās ūdens patēriņa precīzāku uzskaiti bez dzīvokļu apmeklēšanas kontroles nolūkā.

Tādējādi ievērojami vienkāršosies ūdens patēriņa deklarēšanas sistēma: iedzīvotājiem nevajadzēs pašiem katru mēnesi nolasīt skaitītāju rādījumus, jo sistēma to veiks automātiski.

Pierādītais efekts

Pēdējo septiņu gadu laikā uzkrātā darba pieredze liecina, ka, uzstādot dzīvokļos jutīgus un aizsargātus mērparātus, starpību rādījumos iespējams samazināt līdz tehniski pamatotam minimumam, tas ir, līdz 10 un mazāk procentiem. To jau izdarījuši daudzu Rīgas māju iemītnieki. Piemēram, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība *Pavardonis* jaunās paaudzes skaitītājus uzstādījusi visos 34 DZĪK aprūpētajos daudzstāvu namos. Precīzi mērparāti uzstādīti mājās Malta ielā 21 un Lerīķu ielā 39 Rīgā, Skolas ielā 10/2 Salaspilī, kā arī Ventspilī, Saldū un citās Latvijas pilsētās.

Jaunās paaudzes skaitītāji maksā gandrīz tikpat cik vecās paaudzes skaitītāji, kuri radījuši veselu gūzmu problēmu ūdens patēriņa komerciālajā uzskaitē. Par cenu puses vienojas ilgtermiņa līgumos, paredzot arī uzskaites ierīču apkalpošanu līdz astoņiem gadiem.

Ticamas uzskaites nodrošināšanas projekta ietvaros asociācijai izveidojusies veiksmīga sadarbība ar uzņēmumiem *SANREMS*, *Ūdens patērētāju centrs*, *Metclub*, *Torrent*, *AquaHeat* un citiem.

Pēc mūsu datiem, līdz gada beigām Latvijā tiks uzstādīts jau simttūkstošais jaunās paaudzes skaitītājs.

Padomi

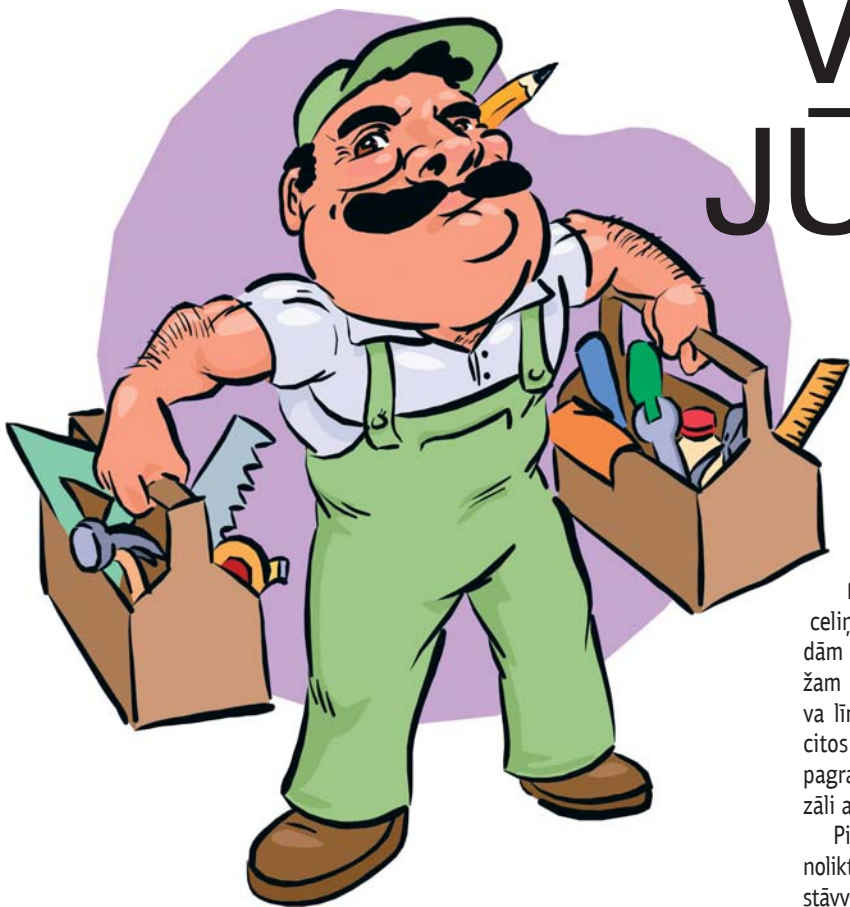
■ Ieteicams izraudzīt mājas ūdens pārvaldnieku, lai organizētu iedzīvotāju un skaidrotu iespējamo rīcību ūdens uzskaites sakārtošanā.

■ Vēlams sasaukt dzīvokļu īpašnieku kopsapulci un apspriest jautājumu par pašreizējo skaitītāju nomainīšanu ar jaunās paaudzes mērparātiem, kuri ļaus novērst rādījumu nepamatotas starpības rašanos un pašiem kontrolēt šo procesu.

■ Noslēgt trīspusēju līgumu starp apsaimniekotāju, mājas īpašniekiem un uzņēmumu, kas uzstāda skaitītājus. Samaksai iesakām izmantot mājas uzkrājumus. **K**

Māju adreses, kur ūdens patēriņa uzskaites ierīces pilnībā nomainītas pret augsta jutīguma C klases skaitītājiem bez magnētiskā sajūga, un attiecīgo dzīvokļu īpašnieku biedrību un kooperatīvo sabiedrību vadītāju tālruna numuri. Pavaicājiet māju pārstāvjiem, kas viņu dzīvē mainījies pēc ūdens mērītāju nomainīšanas.

Skolas 10/2, Salaspils (darbus veica uzņēmums <i>SANREMS</i>)	M. Čudars	28232654
DzīKS <i>Pavardonis</i> , Rīga (darbus 31 daudzdzīvokļu mājā veica <i>SISTEMSERVISS</i>)	J. Maļinovska	67570549
Lemešu 17, Rīga (darbus veica <i>SIA Ūdens patērētāju centrs</i>)	V. Kuzins	27147467
Malta 21, Rīga, (darbus veica <i>SISTEMSERVISS</i>)	L. Ragovska	28378480

VALETOVS: „BET JŪS' NEZODZIET!”

Pārvaldnieks stāsta, kā par 27,5 santīmiem par kvadrātmetru izremontēt māju! Lieta tāda, ka... vajag būt patriotam

Aleksandrs VALETOVS, pārvaldnieks mājai Nometņu ielā 22 Jūrmalā

Esmu pārvaldnieks, tāpēc bieži tieku kritizēts. Ja pretenzijas ir pamatotas, es labprāt tās uzzinu un cenšos strādāt labāk. Taču ik gadus nākas piedzīvot pārmetumus un nopēlumu, kas balstās uz fantastiskām baumām. Cilvēki lāgā nesaprot, kas notiek mājā, un pat godīgu pārvaldnieku neprot novērtēt pēc nopelniem.

„Tā strādāt, kā es, nevar”

Cilvēkam, kurš uzņēmis mājas pārvaldīšanu, vajadzīgs domājošu iedzīvotāju atbalsts. Mūsu mājā absolūtais vairākums ir pozitīvi domājoši cilvēki. Viņus vajag uz klausīt, lietas labā ar viņiem vajag aktīvi strādāt. Bet ir arī tādi, kas iestrēguši pagātnē, kas dzird un saprot tikai paši sevi.

Sen esmu sapratis, ka uz klačotājiem un kašķa meklētājiem nav ko apvainoties. Nācies dzirdēt tik daudz apvainojumu, ka esmu pieradis. Laika gaitā cilvēki ir iemācījušies manu darbu vērtēt nevis pēc baumām, bet gan rezultātiem. Lai nopelnītu labu reputāciju, vajadzīgi ilgi gadi.

Es pie sava amata neturos par katru cenu, saku cilvēkiem: „Ja jūs tā lemsiet, jebkurā dienā varu nolikt atslēgas uz galda”. Jo strādāt tā, kā es to daru, tagad vairs nevar. Es esmu pagātnes palieka. Mājas jāpārvalda jauniem un izglītotiem vadītājiem, bet viņi grib saņemt 500 latu lielu algu. Tādu naudu māja pārvaldniekam nevar maksāt. Tāpēc gribu pastāstīt, kas cik maksā parastā sērijveida daudzdzīvokļu mājā un cik grūti klājas pārvaldniekam, ja viņš vēlas strādāt pēc labākās sirdsapziņas.

Neeksistē vārds „nē”

Savu māju pārvaldu kopš 2005. gada. Par to, kādā skatā to pieņemu, būtu ilgi un gari jāstāsta. Bet negribu to atcerēties, šermuļi iet pār miesu! Mēs šai laikā esam dzēsuši 9000 latu lielu parādu, 80 dzīvokļos virtuves šah-tās nomainījuši caurules. 50 dzīvokļos ielikti jauni cauruļvadi tualetes šah-tās. Nomainīti galvenie aukstā ūdens stāv-vadi un kanalizācijas caurules pagrabā (līdz tam tur bridām gumijas zābakos), mainām karstā ūdens cirkulācijas stāv-vadus, kuri ir pamatīgi aizauguši. Uzstādījām jaunus ventilus apkures un ūdens stāvvadiem.

Kopumā septiņos gados esam nomainījuši vairāk nekā astoņus kilometrus cauruļu, četrās kāpņu telpās veikuši kosmētisko remontu. Četrās kāpņu telpās ieliktas jaunas durvis, vēl divās restaurētas. Renovēti divi siltummezgli. Uzstādīti divi jauni galvenie elektrosadales skapji. Pilnībā esam pārtaisījuši elektrisko apgaismojumu kāpņu telpās un pagrabā, uzstādījuši gaismas sensorus, tādējādi ietaupot koplietošanas elektroenerģiju. Kapitāli izremontējām jumtu 350 kvadrātmetru platībā, uzklājot divas materiāla kārtas.

Tajos pašos septiņos gados esam sakārtojuši zaļo zonu ap māju 5000

kvadrātmetru platībā, ierīkojuši celiņus, par kooperatīva naudu stādām puķes, pļaujām zāli un apgriežam krūmus. Visas mājas piektā stāva līmenī ir aizdarītas paneļu šuves, citos stāvos – pēc vajadzības. Esam pagrabā ierīkojuši pat savu sapulču zāli ar 80 vietām.

Pie visām ieejām uzstādītas margas, nolikti atkritumu spaiņi. Esam ierīkojuši stāvvietu automašīnām. Daudz nervu pabojāja galvenais atkritumu konteiners. Atvedām un izkaisījām melnzemi, piekrāsojām ieejas kāpņu telpās, balkonu fasādes – tur, kur dzīvokļu īpašnieki to vēlējas.

Un – uzmanību! – visus remontam nepieciešamos materiālus iedzīvotājiem kooperatīvs dod par brīvu, iegādājoties tos par apsaimniekošanas naudu. Attiecībā pret manas mājas iemītniekiem vispār neeksistē vārds „nē”, jebkurus kopējos darbarīkus viņi var lietot bez maksas.

Strādāt par 100 latiem

Viens otrs interesējas, kā var tik īsā laikā tik daudz padarīt. Es cilvēkiem skaidroju: „Bet jūs nezodiet, tad viss būs! Ja zог, tad nav līdzekļu, par ko darbus veikt!” Galvenais, lai pārvaldnieks redzētu mājas nākotni, lai viņam būtu plāns, lai viņš nebaidītos pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību.

Mūsu mājas iedzīvotāji par apsaimniekošanu un remontu maksā tikai 27,5 santīmus par dzīvojamās platības kvadrātmetru. Parēķināsim: mājā ir 84 dzīvokļi, sešas sekcijas. Par mājas līdzekļiem mēs algojam šādu personālu: pārvaldnieks – 108 lati uz rokas (160 uz papīra), grāmatvedis – 80 latu (120), santehniķis – 130 (180), sētniece, viņa arī apkopēja – 73 lati (110). Grūti par šādu algu izdzīvot – maksāt par dzīvokli, uzturēt ģimeni ar bērniem, tāpēc visiem kooperatīva darbiniekiem nepieciešama papildu peļņa. Bet es sevi uzskatu par savas mājas patriotu, tāpēc cenšos uzkrājumus ieguldīt remontā, nevis darbinieku algās. Taču pat šādos apstākļos mājā ir un paliek neapmierinātē.

Turpināšu par mūsu grāmatvedību. Mēnesī kancelejas precēm kooperatīvā atvēlēti 10 latu. Iepriekšējos gados iz-

lietojām tikai pusi no šā finansējuma, bet pērn iedrošinājos mūsu sapulču zālei pagrabā nopirkt modernu tāfeli (lai vieglāk būtu iedzīvotājiem izskaidrot situāciju mājā) un iztērēju uz kancelejas precēm ietaupīto naudu – 207 latus. Sabiedriskā transporta biļetēm darbiniekiem paredzēti seši lati mēnesī, bet pagājušajā sezonā mēs pamatota iemesla dēļ iedrošinājāmies plānoto 72 latu vietā transportam izlietot 111 latus. Diemžēl pat tas iedzīvotājus sadusmoja.

Tā mēs turpinām strādāt spartiskos apstākļos. Piemēram, nevienam no vadības un darbiniekiem nepienākas maksa par telefonsarunām, par datoru, darba tērpiem, sīkām remonta detaļām. Skrūves un naglas dažkārt nesam no savām mājām. Es lietoju personisko automašīnu. Ja ar darbu saistītos izdevumus salīdzina ar algu, iznāk, ka es vēl piemaksāju par darbu kooperatīvā. Cilvēki to zina, uzslavē, bet no tā vieglāk nekļūst. Galvenais kooperatīva izdevumu postenis ir dažādi remonta darbi un materiālu iegāde. Tam mums paliek 4760 latu gadā. Jebkurš darbs, ja vien iespējams, vispirms tiek piedāvāts pašiem mājas iedzīvotājiem. Taču ar mūsu uzkrājumiem tā īsti neatspersies! Toties visi rēķini par mājai sniegtajiem pakalpojumiem ir samaksāti, parādā neesam ne santīma.

Ekskursijas uz pagrabu

Vēl viens stingrs princips manā darbā ir atklātums. Man nav noslēpumu no iedzīvotājiem. Jautājumus par kooperatīva valdes darbību, statūtiem un lielākajiem darbiem mēs apspriežam kopsapulcēs. Mūsu māja ir vienīgā visā pilsētā, kur kooperatīva biedri saņem sīku gada pārskatu un tāmi. Ne jau kaut kādu kleķerējumu, kā daudzviet citur, kur nauda vienkārši tiek norakstīta, bet gan mājas finanšu detalizētu aprakstu uz 15–20 lappusēm.

Pārskats tiek izsniegts nedēļu pirms sapulces, lai cilvēki mājās mierīgi varētu visu izanalizēt, apspriest ģimenē. Šāds pārskats efektīvi iedarbojas uz klačotājiem un fantazētājiem – viņiem gluži vienkārši vairs nav ko teikt. Pie redze māca, ka skaitļu nolasīšana sa-

pulces laikā neko nedod, cilvēki nespēj tik ātri tajos orientēties. Tāda veida informēšana galvu vien jauca. Sākas klaigāšana un spieģošana. Kā lai tādā situācijā pieņem pareizus lēmumus? Tāpēc arī ieviesām sīkus pārskatus. Palīdz!

Uz visiem iedzīvotāju jautājumiem atbildu jebkurā laikā un jebkurā vietā. Tos, kuri vēlas, vedu uz pagrabu (dažus pat ar varu). Rādu un stāstu, kā darbojas mājas sirds – SILTUMMEZGLS, skaidroju siltumenerģijas patēriņa skaitītāju un elektronikas darbības principus.

Ja mājā visiem mana rīcība ir saprotama un viss darbojas nevainojami, cilvēkiem nerodas pretenzijas. To nodrošināt ir mūsu komandas galvenais uzdevums, ja tas izpildīts, varam gulēt mierīgi. Mājas iemītniekus taču neinteresē, kas kuru darbu ir veicis, kad un kāpēc. Tā ir mūsu problēma. Pārvaldniekam viss jau iepriekš jāparedz un jāizdara, pirms notikusi kāda avārija.

Taisnīgums ne visiem patīk

Man tagad nebūtu kauns aiziet pensijā, esmu paspējis daudz paveikt visās mājās, ko aprūpēju. Es netiecos pēc varas, vienkārši gribēju visiem palīdzēt. Atskatoties atpakaļ, pats esmu pārsteigts, cik daudz izdevies paveikt ikvienā daudzstāvu namā. Un brīnos, kāpēc tas viss netika darīts agrāk (lai gan atbildi pats lieliski zinu).

Kad kādā mājā uzrodas aktivisti, kas patiesi vēlas mainīt savu dzīvi, viņi nāk pie manis pēc padoma, nāk aprunāties. Bet viņi nesaprot, kas viņus gaida nākotnē. Cilvēki nebūs viņiem pateicīgi! Labam pārvaldniekam jāievieš kārtība mājā, jānosaka taisnīgi maksājumi, bet daudziem ir grūti dzīvot taisnīgi un pēc noteikumiem.

Līdzēt var tikai dzīvokļu īpašnieku izglītošana. Vispār uzskatu, ka zināšanas par dzīvošanu mājā, komunikācijām un siltumapgādes sistēmu, jaunajām tehnoloģijām un tarifem jāiegūst jau skolā. Skolu beidzējiem jābūt gataviem sastapties ar sadzīves problēmām. Bet šobrīd dzīvokļu īpašnieku vidē zeļ un plaukst pilnīgs analfabētisms šajos jautājumos, un tas ir pamats baumām un fantāzijām. **K**

VESELĪBAS
CENTRĀRīga,
Lāčplēša iela 24,
korp. B

IZNOMĀ TELPAS

Tālrunis:
29720081

- Rīgas namu apsaimniekotājs

Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos:

- Avots
- Centrs
- Daugava
- Jugla
- Krasts

KUR VAR DABŪT AVĪZI?

- Kurzeme
- Ķengarags
- Mežciems
- Pļavnieki
- Purvciems
- Valdemārs
- Vecmīlgrāvis

Kā arī:

- Rīgas apsaimniekotāju

- asociācija, Lāčplēša ielā 24 – 408, Rīgā
- Bijušā Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijā
- SIA „Sagdiana”, mēbeles veikals, Kroņu ielā 23b, Rīga
- Filiāļu tīkls „SPECS”, SIA „Akvedukts”

- Veikalos „Mežam un Dārzam”:
- Kalnciema iela 17a, Rīga
- Brīvībasgatve 350a, Rīga
- Lielveikalos „Būvniecības ABC”:
- Pērnavas ielā 27/29, Rīgā
- Mūkusalas ielā 93, Rīgā

Pēc nākamā «Darīsim kopā!» numura jautājiet 17. janvārī

KAITĪGUMS
UZ KAITNIECĪBAS ROBEŽAS

Māja izraudzījusies jaunu pārvaldnieku, bet iepriekšējais neatdod dokumentus. Vai bezizeja?

Ilona MILLERE

Konflikta situācijās Ekonomikas ministrija iedzīvotājiem iesaka: „Ja nesat mierā ar sliktu pārvaldnieku, nomainiet ar labu!” Bet pamēģiniet nomainīt. Lasītāji stāsta: no darba atbrīvotais pārvaldnieks nevēlas atdot mājas dokumentus un paliek nesodīts.

Kad pacietība beigusies

Nedienas piemeklējušās kompānijas Laf Nami apsaimniekošanā esošo māju iedzīvotājus Kurzemes prospektā 18, 22 un 24. Līdzīga situācija ir mājās Ieriķu ielā 29 un 31, kā arī Ainavas ielā 2a, kuras

vēl nesēn apsaimniekoja uzņēmums Jaunā vide.

– Mēs nolēmām atteikties no Laf Nami pakalpojumiem, jo radās problēmas ar apkures pieslēgšanu, – stāsta minēto Kurzemes prospekta namu iemītnieki. – Satraucoši signāli bija jau iepriekš. Sasaucām kopsapulci un nobalsojām par jaunu pārvaldnieku.

Māju uzticēja privātajam uzņēmumam Rīgas namu apsaimniekotājs, kam ir laba reputācija. Norunātajā laikā jaunā apsaimniekotāja pārstāvji vērsās pie iepriekšējā pārvaldnieka pēc dokumentiem. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā skaidri norādīts, kādi papīri tam jānodod mājas pārstāvim.

Vispirms iedzīvotāji un AS Rīgas namu apsaimniekotājs pārstāvji uzklaušoja pretrunīgus solījumus, bet, ieradušies uzņēmumā Laf Nami uz tikšanos, atdūrās pret slēgtām durvīm.

Kāpēc viņi baidās no patiesības?

AS Rīgas namu apsaimniekotājs valdes priekšsēdētāja palīdzība Ruta Eihmane:

– Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā teikts, ka amatu zaudējušajam pārvaldniekam mēneša laikā jānodod lietvedība un uz pārvaldīšanas uzdevuma pamata iegūtās saistības. Tas attiecas uz visu dokumentāciju – tehnisko, juridisko un finanšu. Diemžēl reti kurš pārvaldnieks lietas nodod bez čīņas.

Sarežģījumi rodas pat mājās, kas aiziet no pašvaldības uzņēmuma Rīgas namu pārvaldnieks aprūpes. Ruta Eihmane stāsta, ka viņas uzņēmums no pašvaldības pārvaldnieka nav saņēmis dokumentus par vairākām mājām Mežciemā un Pārdaugavā. Iedzīvotāju jauno pārstāvi dzenā pa kabinetiem, loki noslēdzas, bet rezultāta nav.

– Ja, pārņemot māju, neizdodas iegūt dokumentus, rodas dažādas problēmas. Piemēram, mēs nezinām, cik daudz naudas uzkrājusi dzīvokļu īpašnieku kopība, kādi ir tās parādi, – saka AS Rīgas namu apsaimniekotājs pārstāve. – Jā, uzņēmums Rīgas siltums var pavēstīt, ka tādai un tādai mājai ir 10 000 latu parāds par siltumenerģiju, bet tas nenozīmē, ka tas pilnībā ir pašu iedzīvotāju parāds.

Pilnīgi iespējams, ka pārvaldnieks gluži vienkārši daļu no klientiem saņemtās naudas nav pārskaitījis pakalpojumu sniedzējiem. Tāpēc arī viņš neatdod papīrus – baidās, ka tiks atmaskots.

Pārvaldīšana ar saistītām rokām

Jaunajiem pārvaldniekiem nākas rādīt apbrīnojamo izdomu. Piemēram, viņi savāc no iedzīvotājiem vecos dzīvokļa rēķinus, lai aprēķinātu reālos parādus.

– Bet informācijā mēdz būt arī neaizpildāmi tukšumi, – norāda Ruta Eihmane. – Teiksim, ja mājā veikti kādi darbi, mums no iepriekšējā pārvaldnieka jādabū līgumi ar būvuzņēmējiem – gadījumam, ja būs nepieciešams garantijas remonts. Bez līgumiem, vecajām tāmēm, ziņām par kopējo skaitītāju rādījumiem mums ir pilnībā saistītas rokas!

Piedzīt dokumentus no negodīgiem pārvaldniekiem iespējams tikai tiesas ceļā, bet tamlīdzīgu lietu iztiesāšana Latvijā ilgst gadiem. Kā tai laikā pārvaldīt un apsaimniekot māju? Iedzīvotāji šādā situācijā paliek bez tiesiskās aizsardzības. Bet iepriekšējais pārvaldnieks atklāti ņirdz par viņu prasībām.

– Vienā Kurzemes prospekta mājā dzīvokļu īpašnieki paši savāca pēdējos rēķinus, lai atvieglotu mums jauno sagatavošanu, – pastāstīja AS Rīgas namu apsaimniekotājs pārvaldniecība Staņislava Gintalaite. – Drīz vien pamodās arī iepriekšējais pārvaldnieks no Laf Nami, noteica tikšanos, bet, kad mēs ar dzīvokļu īpašnieku kopības pārstāvjiem ieradāmies birojā, durvis bija slēgtas. Pārvaldnieks atbildēja uz mūsu telefona zvaniem, bet pieņemt iedzīvotāju atteicās.

Vai tā nav ņirgāšanās?

Vajadzīga valsts kontrole

– Latvijā ir spēkā likumi, kas uzliek pārvaldniekam par pienākumu nodot jaunajam mājas pārstāvim visu dokumentāciju, – komentē Rīgas apsaimniekotāju asociācijas valdes priekšsēdētājs Igors Trubko, – bet dzīvē šie likumi nedarbojas un to neievērotāji paliek nesodīti.

Pēc Igora Trubko domām, problēmu ir iespējams atrisināt. Šai nolūkā valsts līmenī jānosaka minimālās prasības katram profesionālajam pārvaldniekam. Šim cilvēkam (vai uzņēmumam) katru gadu būtu jānodod īpašā reģistrā pārskats par katru apsaimniekošanā esošo māju: veikto darbu un parādnieku saraksti, kopsapulču protokoli, finanšu informācija. Tad, pārņemot māju, jaunais pārvaldnieks varētu atrast pamata ziņas valsts datu bāzē.

– Iznāk, ka mums vajadzīga nosacīta pārvaldnieku licencēšana, – ir pārliecināts Trubko. – Ja cilvēks vai uzņēmums pārkāpj pārvaldīšanas likumu, nesniedz pārskatu par savu darbu, aiztur iedzīvotāju samaksāto naudu, tam jāaizliedz darboties. Šobrīd varas iestādes mājokļu īpašniekiem dod padomu pašiem kontrolēt savus pārvaldniekus. Tas ir absurds! Cilvēki, kas maksā par apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem, nevar katru dienu sekot tam, ko dara pārvaldnieks. Tas ir valsts pienākums.

Pašreiz iedzīvotāji dokumentāciju var kontrolēt tikai vienā veidā – regulāri pieprasot no pārvaldnieka pārskatus un noņemot svarīgāko dokumentu kopijas. Jebkuram dzīvokļa īpašniekam ir tiesības piekļūt gandrīz visiem mājas dokumentiem. Ticiet man, rezerves mājas lietas izveide nebūs pārspilējums, tas būs tikai saprātīgs piesardzības pasākums. **K**

MĀJASDARBS PIRMS JAUNGADA

Kas tie tādi krāmi un kā pret tiem cīnīties? Atbrīvojiet savu dzīves telpu pirms ieešanas 2013. gadā!

Liene VARGA

Patiesi filozofisks jautājums: kas īsti ir krāmi? Ja spējat uz to atbildēt, varat uzskatīt, ka esat jau no krāmiem atbrīvojušies.

Centsties orientēties krāmos pa vienam kaut kādā secībā ir pilnīgi bezcerīgi. Vienam olas čaumala ir grūži, otram vērtīgs mēslojums kāpostiem; kādam sauja vecu skrūvīšu un uzgrieznīšu ir krāmi, bet kādam nākotnē saskrūvēts tranzistoru uztvērējs.

Ir mantas, ko lieto reti, bet ir arī tādas, kas nekad nebūs vajadzīgas. Reizēm vēl sirdi silda, bet reizēm pat to nedara. Krāmi ir tas, ko nelieto un nekad nelietos, kas pat sirdi nesilda, tikai rada vēlēšanas nobāzt kaut kur tālāk, lai nedurtos acīs.

Par krāmiem nepiedzimst, par tiem kļūst

Normālu lietu pārvēršanās par krāmiem ir sarežģīts un noslēpumains process, kura cēloņi un īpatnības slēpjas mūsu dvēselē. Lūk, laba manta, žēl mest ārā, varbūt vēl kādreiz noderēs. Tā laba auduma, bet no modes bezcerīgi izgājis mētelis vai kaudzīte bērna drēbīšu aizceļo uz antresolēm gaidīt bērnus un mazbērnus. Pēc pāris gadiem izgaist pat iluzoriska cerība, ka mazbērni tās valkās, bet manta taču laba, žēl izmest.

Bet šī lieta jau nu noteikti noderēs! – un mājā tiek iestiepts kārtējais dēlis, kam jāpārņem par superīgu ar rokām darinātu kumodi, vai tiek nopirkts auduma gabals, no kura kādreiz (kad iemācīšos šūt) uzšūšu kleitu. Un nav jau svarīgi, ka šūt es nekad neiemācīšos...

Reizēm par krāmiem kļūst pavisam labas, derīgas un vajadzīgas lietas, diemžēl derīgas un vajadzīgas nevis mums, bet kādam citam, un mēs, pakļaudamies stereotipam, ka „katrā solīdā mājā vajadzīga kristāla vāze”, piegružojam māju ar siera griezējiem, turbobirstēm, kafijas servīzēm un gudrām grāmatām, kuras nelasīs pat nāves draudu priekšā. Tas viss akurāti tiek salikts skapjos un nekad netiek lietots, jo sieru labāk tik grauzt no liela gabala un kafiju dzert no lielas krūzes.

Telpu neciešami piegružo dažādi (ne)derīgi sūkumi, kas reti lietojami, bet grūti glabājami. Daudz vienkāršāk ir X stundā nopirkt jaunus tortes svečītes nekā sameklēt, kur iebāzta vecās.

Dzīvokli bezcerīgi pieblīvē dažādas lielzēmra grabažas, piemēram, vecs, labas kvalitātes un skumja izskata skapis vai kumode. Šī mēbele pārdzīvos gan jūs, gan jūsu mazbērnus, bet jau jūsu vecmāmuļa nespēja uz to skatīties bez asarām.

Krāmi, iespējams, ir ļoti labas, bet potenciāli nevajadzīgas vai bezcerīgi novecojušas lietas. Tās

krājas, piepilda skapjus, antresolus un pieliekamos, tās apput, aizņem dzīves telpu, prasa kopšanu un laupa enerģiju. No tā visa jāatbrīvojas, un jo ātrāk, jo labāk.

Ciņa ar krāmiem būtībā nozīmē tikai divas darbības. Pirmā – vajag saprast, ka tas tiešām ir krāms. Otrā – vajag atrast sevī spēku izmest to no mājas. Un tas jādara viegli, rotaļīgi, lai no krāmiem attīrītos ne tikai jūsu māja, bet arī iekšējā pasaule.

14 paņēmieni, kā atbrīvoties no krāmiem

Uzspēlēsīm pārceļšanos

Uzkopjot mājokli, laiku pa laikam uzdodiet sev jautājumu: „Vai es šo mantu ņemu līdzi, ja būtu jāpārceļas uz jaunu dzīvokli?” Ja manta nebūs vajadzīga jaunajā dzīvoklī, tad kāpēc to glabāt šajā?

Runča Matroskina mācība

Ja gribat atbrīvoties no krāmiem un gūt no tā baudu, pārdodiet kaut ko nevajadzīgu. Iedomājieties, ka jums nemaz nav naudas un esat spiesti pārdot mantas. Ko jūs pārdotu vispirms kārtām? Tad ņemiet un pārdodiet arī un par saņemto naudu nopērciet kaut ko patiešām vajadzīgu.

Runča Matroskina otrā mācība

Slavenās multfilmas varonis saka: „Lai pārdotu kaut ko nevajadzīgu, vispirms ir jānopērk kaut kas nevajadzīgs.” Mēs to nedarīsim. Pirms pirkat lielu mantu, mēģināsim iedomāties, kas ar to būs pēc pieciem gadiem. Ja nespējat izdomāt neko labu un sakarīgu, jums šī manta nav vajadzīga.

Bugi vugi „Izmētīsim 27!”

Tūlīt pat piecelieties un pastaigājiet pa dzīvokli ar atkritumu maisu rokās. Jums jāatrod 27 nevajadzīgas lietas un bez kavēšanās tās jāizmet. Krāmi atrodas jums tieši acu priekšā, vajag tikai pa jaunam paraudzīties uz tiem. Īpašu uzmanību pievēršiet žurnāliem un avīzēm, zālēm, kurām beidzies lietošanas termiņš, vecām baterijām, izrakstītām pildspalvām, tukšām kasešu kārbām un smaržu pudelītēm, vecām lupatām un sūkļiem, saplēstām kapcekļiem un zeķbiksēm.

Metam ārā pēc „Flaylady” metodikas

Paskatieties uz lietām un uzdodiet sev šādus jautājumus:

- Vai man šī lieta ir mīļa?
- Vai esmu to lietojis aizejošajā gadā?
- Vai tie tiešām ir krāmi?
- Vai man ir tieši tāda pati lieta, tikai labāka?
- Vai man tiešām vajadzīgas divas šādas lietas?
- Vai mīļu šo lietu tāpēc, ka tā raisa dvēseliskas atmiņas un jūtas?

■ Vai varbūt, to redzot, izjūtu sarūgtinājumu un vainas apziņu?

Atbrīvojiet istabu no visa, kas neliek jums pasmaidīt.

Cilvēks sunim draugs

Iegādājieties kucēnu. Principā noderēs arī kaķēns. Viss nevajadzīgais ātri vien tiks sagrauzts un saplēsts lupatu lēveros. Arī tas, ko domājat vajadzīgu esam, bet laikus nenoslēpāt. Tagad jūs ar vieglu sirdi to varēsiet izmest.

Ierīkojam čusku midzeni

Būsim reālisti – ideāls nav sasniedzams, pilnībā tikt vajā no krāmiem nav iespējams. Tāpēc ierādīsim mūsu mājas grabažām ērtu vietīti, piemēram, nelielu skapīti. Visi krāmi glabāties šajā skapīti un tikai tajā. Agrāk vai vēlāk skapītis būs pilns, jaunu krāmu porciju nebūs kur likt, un mums nāksies lemt, kuri no mūsu mājas krāmiem ir viskrāmīgākie – kurus likt skapīti un kurus tomēr mest ārā. Sankcionēts čusku midzenis ir ārkārtīgi ērta lieta: krāmu daudzums dzīvoklī ir ierobežots, visi atrodas vienā vietā un tai pašā laikā nav pilnībā jāatbrīvojas no nebaltaī dienai atliktām burciņām un kārbām. Tikai atcerieties, ka čusku midzenis mājā drīkst būt tikai viens.

Ciņa ar krāmiem būtībā nozīmē tikai divas darbības. Pirmā – vajag saprast, ka tas tiešām ir krāms. Otrā – vajag atrast sevī spēku izmest to no mājas.

Vasarnieku sezona

Vasaras māja ir laba un derīga lieta, tā palīdz bez sirdēstiem atbrīvot māju no labas, bet apnikušas kumodes, no modes izgājušiem aizkariem ar tējkanām un veciem džinsiem, taču svarīgi nekrist galējībā un apzināti nepieblīvēt ar dažādiem krāmiem pašu vasaras māju.

Labākajās tradīcijās

Itālijā pieņemts pirms gadu mijas izmest no mājām visādus krāmus un vecas lietas. Atjaunotnes svētki ar atbrīvošanos no visa veida krāmiem. Noteikti sviniēt šos svētkus vismaz pāris reizes gadā.

Atkritumu grozs

Ar tā palīdzību ērti var atbrīvoties no visādiem sūkumiem. Starp citu, ja grozs būs liels, tas palīdzēs arī cīņā pret lielākiem krāmiem. Visu, ko jums it kā nav kur likt, visu, par ko nav skaidrības, kādam nolūkam varētu izmantot, visu, par ko domājat, ka noderēs, bet pagaidām nav saprotams, kā noderēs, lieciet šajā grozā. Lai pastāv. Reizi nedēļā, mēnesī,

ceturksnī visu groza saturu bez žēlastības izmetiet. Patiešām vajadzīgas lietas līdz tam laikam jau būs izņemtas, viss pārējais ir krāmi.

Formatējam cietao disku

Šis paņēmieni labi palīdz tikt galā ar papīriem, dokumentiem, diskkiem, fotogrāfijām. Iedomājieties, ka plaukts ar papīriem ir nevis plaukts, bet gan cietais disks, kas rīt jums jāatformatē. Viss vērtīgais šodien jāizglābj, pārējais ies zudumā. Glābiet to, kā glābšanai pietiek spēka un gribas. Pārējo vairs nebūs žēl izmest.

Launāk par laupītājiem

Šis paņēmieni ir līdzīgs iepriekšējam, bet prasa no izpildītāja samuraja izturību. Vispirms jūs noslēpjat visu vērtīgo, pēc tam uzaicināt ciemiņus un piedāvājat pievākt to, kas no atlikušā viņiem patīk. Kā papildu balvu gūstat iespēju pašam nenest krāmus ārā no dzīvokļa – viesi visu aiznesīs.

Nevajadzīgās dāvanas

Par kaudzi nevajadzīgo dāvanu, kas vairākas reizes gadā piepilda mūsu mājokli, jārunā atsevišķi. Rakstaina sedziņa no laukos dzīvojošās Mildas tantes, vāzīte no kolēģes Anniņas, dežūrpriekšautiņš no vīramātes, 24 apsveikuma kartiņas „mīļajai

klases audzinātājai no 7.b”... Nevajadzīgās dāvanas var aizdāvināt tālāk. Sedziņu – mīļajai vīramātei, vāzīti – Mildas tantei. Galvenais – pašā saknē nocirst kompleksus „neerti un nepieklājīgi”. Neerti to visu glabāt, nepieklājīgi – izmest atkritumos.

Mainies pats

Ja krāmus ne par ko neizdodas izmest, vajag mainīt attieksmi pret tiem. Piemēram, pasludināt sevi par kolekcionāru, un jūsu skolas mapīte ar apburzītām kartiņām vairs nebūs krāms, bet gan kolekcija. Nespējat izmest zeltīto lustru, ko mīļotā vecmāmiņa nolēmusi glabāt tieši jūsu dzīvoklī? Nosauciet to par ģimenes relikviju un stāstiet ciemiņiem leģendas par šo antikvāro priekšmetu.

Atbrīvojoties no krāmiem, ir svarīgi nekrist divās galējībās: no vienas puses, nekļūt par lupatlasī un tomēr atbrīvot māju no dažādām grabažām, no otras puses, atcerēties, ka dažas vecas un šķietami nevajadzīgas lietas patiesībā mums ir vajadzīgas un svarīgas. **K**

PARĀDUS ATDOT KĻUVIS VIEGLĀK

**Kā panākt kavējuma naudas dzēšanu?
Pēdējā iespēja SIA Rīgas namu
pārvaldnieks klientiem**

A. ŠEVČENKO

Pašvaldības uzņēmuma Rīgas namu pārvaldnieks klienti vēl arvien var panākt par dzīvokļa parādu uzrēķinātās kavējuma naudas norakstīšanu. Šai nolūkā līdz 31. decembrim jāierodas kādā no namu pārvaldes iecirkņiem un jānoslēdz vienošanās par parāda pakāpenisku samaksu 24 mēnešu laikā.

Nesen satiku kādu paziņu, viņai neklājas viegli. Pirms dažiem gadiem saslima mīļotais cilvēks, ārstēšanās prasīja prāvus līdzekļus. Ģimene iekļuva parādos. Par laimi vīrietis atlaba, bet, lai atdotu aizņemto naudu, ģimene ilgi nemaksāja par dzīvokli un iekrāja milzu parādu – gandrīz 3000 latu.

– Tagad mīļotais dabūjis labu darbu, – pastāstīja paziņa, – un mēs esam sākuši atmaksāt namu pārvaldei pa 200-250 latiem mēnesī. Taču pamatparāda summa divainā kārtā nemazinās. Kāpēc?

Nav grūti uzminēt: tā kā ģimenei ir liels parāds, samaksāto naudu namu pārvalde ieskaita kārtējā mēneša rēķina samaksai un kavējuma naudas dzēšanai. Līdz ar to pamatparāda summa tikpat kā nemainās, un nākamajā mēnesī ģimenei atkal būs jāmaksā 150 latu liela kavējuma nauda. Īsts burvju loks!

– Ko darīt? – izmisumā vaicāja paziņa.

Jebkurā citā laikā situācija liktos bezcerīga. Lielam parādniekam nāktos katru mēnesi atdot milzu naudu par maksājumu nokavējumu vai arī meklēt iespēju uzreiz samaksāt namu pārvaldei visu summu – gan pamatparādu, gan kavējuma naudu. Taču vēl līdz 31. decembrim SIA Rīgas namu pārvaldnieks piedāvā visnotaļ izdevīgu programmu, kas ļauj cilvēkiem atbrīvoties no naudas soda maksāšanas.

Šā gada 1. jūlijā SIA Rīgas namu pārvaldnieks klientu parāds bija 31

miljons latu, tai skaitā septiņi miljoni – kavējuma nauda. Šī ziņa sasniedza galvaspilsētas mēru, un drīz vien tika izstrādāta programma: parādniekus aicināja ierasties pašvaldības namu pārvaldē un parakstīt grafiku parāda dzēšanai līdz divu gadu laikā. Tādā gadījumā uzņēmums ir ar mieru parādniekam pilnībā norakstīt uzrēķināto soda naudu.

Vasarā SIA Rīgas namu pārvaldnieks pavēstīja, ka parādi par komunālajiem pakalpojumiem ir 64 tūkstošiem klientu, no tiem 24 tūkstoši nespēj ar uzņēmumu norēķināties jau ilgu laiku. Ilgus gadus nemaksājušajiem parāds vidēji ir aptuveni 1500 latu, un pusi šīs summas veido kavējuma nauda. Tas nozīmē, ka vienā otrā gadījumā parāda summa samazināsies pat uz pusi.

Pēc jaunākajiem datiem, programmā jau iesaistījušies pieci seši tūkstoši rīdzinieki. Mana paziņa devās uz Rīgas pašvaldības klientu apkalpošanas centru Brīvības ielā 49/53. Tur viņai izskaidroja akcijas nosacījumus. Mājās viņa atlidoja vēja spārnēm:

– Ar nosacījumu, ka pamatparādu samaksāsim 24 mēnešu laikā, mums norakstīja pāri par 1000 latiem kavējuma naudas!

Ir par ko priecāties

SIA Rīgas namu pārvaldnieks skaidro: lai sastādītu izlīgumu, namu pārvaldes klientam jāaizpilda veidlapa,

ko var atrast RNP mājas lapā (www.rnpārvaldnieks.lv), kā arī klientu apkalpošanas centros. Iesniegumam jāpievieno dokumentu kopijas – Valsts zemes dienesta apstiprināts izraksts no zemesgrāmatas, mantojuma apliecība, pirkšanas – pārdošanas līgums vai tiesas lēmums. Šie papīri namu pārvaldes darbiniekiem nepieciešami izlīguma sastādīšanai. Dokumentus var sūtīt arī pa pastu.

Drīzumā programmas dalībnieki pa pastu saņems no SIA Rīgas namu pārvaldnieks divus izlīguma eksemplārus ar maksāšanas grafiku. Trīsdesmit dienu laikā tie jāparaksta un viens eksemplārs pa pastu jānosūta atpakaļ namu pārvaldei (oficiālā adrese: Mārtiņa iela 7, Rīga, LV-1048) vai jāaizpilda uz tuvāko namu pārvaldes iecirkni.

Ja parāds ir līdz 100 latiem, samaksai tiek atvēlēti trīs mēneši, lielāku parādu dzēšanai – līdz 24 mēnešiem, bet vienošanās par vairāk nekā 3000 latu parāda atmaksāšanu tiek slēgta notariālā kārtībā.

Neaizmirstiet: soda procentu dzēšanas programma ilgs tikai līdz 31. decembrim, akciju atkārtot pašvaldība nav paredzējusi. Pēc SIA Rīgas namu pārvaldnieks vadītāja Ervina Straupes teiktā, uzreiz pēc Jaunā gada uzņēmums sāks parādnieku lietas masveidā iesniegt tiesā: „Cilvēkiem dota pēdējā iespēja. Nemaksātājiem, kas būs ignorējuši mūsu piedāvājumu, jāreķinās ar sekām”. **K**

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs:
SIA «EGO projekts»
Reģistrācijas
numurs: 000703294
Telefons: 20042031
Reklāmas nodaļa: 28681192
<http://www.kopaa.lv>
E-pasts: info@kopaa.lv
Rīga, Lāčplēša iela 24, LV-1011
Iznāk sadarbībā ar Rīgas
Apsaimniekotāju Asociāciju
Iespiests: SIA «Poligrāfijas grupa
Mūkusalā»

Tirāža: 20 000

Sistemserviss

PĀRBAUDE,
SERVISS,
PIEGĀDE

20
GADU
PIEREDZE

• C KLASES
ŪDENS
PATĒRIŅA SKAITĪTĀJI -
OFICIĀLS PĀRSTĀVIS BALTIJĀ

• ŪDENS UN SILTUMA
SKAITĪTĀJI
• MANOMETRI,
TERMOMETRI

☎ 20040513, 67245756

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

IZNOMĀ
BIROJA TELPAS
CENTRĀ

Lāčplēša iela 24, k. A

IZDEVĪGAS CENAS

Tālr.: **29720081**
PIEJAMAS TELPAS NO 10 LĪDZ 200 KV.M.

Akciju sabiedrība

**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

**Apsaimniekojam mājas,
kurām ir biedrības
vai pilnvarotās personas!**

Rīga, Lāčplēša iela 24, tālrunis 67893079, info@rna.lv

KURP DOTIES?

Rīgas domes klientu apkalpošanas centrs – Brīvības iela 49/53

Purvciems – Brantkalna iela 21, 2. stāvs

Ļaunnieki – Deglava iela 106/4, 1. stāvs, 11. kabinets

Daugava – Aglonas iela 39, 2. stāvs

Jugla – Brīvības gatve 430a, 2. stāvs, 27. kabinets

Valdemārs – K. Valdemāra iela 106/108

Centrs – Birznieka-Upīša iela 11

Sarkandaugava – Tīla iela 11/1, 1. stāvs

Vecmīlgrāvis – Baltāsbaznīcas iela 52, 2. stāvs, 27. kabinets

Kurzeme – Mārtiņa iela 7, 1. stāvs, 203. kabinets

Bullupe – Gobas iela 6a

Zemgale – E. Smiļģa iela 46, 4. stāvs, 418. kabinets

Vācijas ražotāja
apkures radiatori
“KERMI”

25% atlaide
no veikala
cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uztādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starptības
izlīdzināšana

Tālr.: 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga